

Den Haag

SAMEN VOOR DE HAAGSE SPORT

**IK VIND HET OPRECHT
EEN EER OM DIT WERK
TE MOGEN DOEN 08**

**SAMENWERKINGS-
PARTNERS IN PLAATS
VAN CONCURRENTEN 30**

**VERDUURZAMEN MET
EEN HOOFDLETTER V BIJ
LU GIA JEN 52**

"ELKAAR
VERSTERKEN DOOR
SAMENWERKING"

EN VERDER...

- 6** 2023 het jaar van de samenwerking!
- 8** Vrijwilligersbeleid: de sleutel van boksschool Haagse Directe
- 16** Een dag uit het leven van... Nathan van Adrichem, sportcoördinator bij WSDH
- 24** KV Die Haghe zet projectmanager in om te kunnen groeien
- 28** Wist je dat? Haagse sportklimaat in feitjes
- 34** SV Houtwijk staat andere clubs bij met verduurzamen
- 38** Vrijwilligerswerk: ja of nee?
- 40** Haagse Golfclub Leeuwenbergh levert bijdrage aan meer biodiversiteit
- 44** Elkaar versterken door samenwerking
- 47** Ron Jansen: "De vereniging is een mooi middel om met elkaar te verbinden"
- 50** Subsidie
- 56** Maatschappelijke rol verenigingen voor vluchtelingen
- 65** WIK, kampioen verduurzamen. Clubgebouw volledig van het gas af
- 68** Apetrots BMT scoort met meidenvoetbal
- 76** Verduurzamen doe je zo!
- 78** De Sporttafel, de verbindende factor tussen clubs
- 81** Extra ondersteuning voor jouw sportclub
- 82** De sportconsulenten zijn er voor je club!

2023

HET JAAR VAN DE SAMENWERKING!

Samen sporten, mooier en leuker bestaat er toch niet? Als groot sportfanaat en ook zelf een fanatiek sporter (hardlopen vooral in mijn geval) is het natuurlijk een enorme eer om Sportwethouder te zijn in een prachtige stad als Den Haag. Mijn weekenden worden gevuld met een enerverend verenigingsleven, waar we met het gehele gezin van mijn actieve kinderen en alle gezelligheid genieten. Op een vereniging waar alles mogelijk gemaakt wordt door vrijwilligers en waar ik zelf uiteraard ook mijn steentje bijdraag.

Dit magazine vormt het startpunt van het 'jaar van de samenwerking'. Een jaar waarin wij er alles aan doen om samenwerking tussen sportclubs te stimuleren en faciliteren. De inspirerende artikelen, lijstjes en interviews in het magazine geven inzicht in de kansen en uitdagingen bij verenigingen, maar belangrijker nog: met de geleerde lessen en ervaringen kunnen andere verenigingen ook aan de slag.

In het magazine staan de thema's duurzaamheid en vrijwilligers centraal. Omdat dit de thema's zijn die vrijwel binnen iedere vereniging actueel zijn. En weet je wat ik het allermooiste vind aan de artikelen? De passie en de veerkracht die je tussen de regels door leest en voelt. Dat is wat mij betreft dan ook echt de kracht van sportclubs. Het maakt mij als wethouder Sport trots op de stad en op de verenigingen.

Dit magazine speelt in op de behoefte van Haagse sportaanbieders om onderling meer kennis te delen en te leren van elkaars ervaringen en uitdagingen. Thema's die voor vrijwel iedere sportaanbieder relevant zijn komen aan bod. Want hoe zorgen andere verenigingen ervoor dat er voldoende vrijwilligers zijn, welke stappen zetten zij om te verduurzamen en hoe zorgen zij binnen hun club voor een positieve sportcultuur? En misschien nog wel belangrijker: hoe kunnen verenigingen elkaar daarbij helpen? Er is zoveel kennis en ervaring binnen de clubs, mooi als dat dit jaar nog meer gedeeld gaat worden.

Zoals gezegd vormt dit magazine slechts het startpunt. Het versterken van de onderlinge samenwerking is een belangrijk speerpunt. Daarom organiseren we dit jaar meerdere (stadsdeel)bijeenkomsten, wordt bekeken of we een digitale ontmoetingsplek kunnen creëren voor sportclubs en gaan onze sportconsulenten natuurlijk sowieso graag met verenigingen in gesprek over de genoemde thema's. Jullie zijn voor onze stad namelijk van onschatbare waarde.

Voor nu wens ik je ontzettend veel plezier met het lezen van dit, wat mij betreft, prachtige magazine. Heb je naar aanleiding van dit magazine vragen? Op pagina 84 en 85 vind je een overzicht van alle sportconsulenten, schroom niet om contact op te nemen met de consulent die actief is in jouw stadsdeel.

EEN MOOI SPORTJAAR!

HILBERT BREDEMEIJER
WETHOUDER ONDERWIJS, JEUGD EN SPORT.

TEKST Anke Haadsma • BEELD Valerie Kuypers

- Creëer motivatie door verantwoordelijkheid te geven.
- Geef waardering door gratis lidmaatschap of cursus.
- Zorg voor verbinding en plezier door een teamuitje.

VRIJWILLIGERSBELEID:

DE SLEUTEL VAN BOKSSCHOOL HAAGSE DIRECTE

Een uur voor de eerste training bij boksschool Haagse Directe druppelen de boksers al langzaam binnen. Chris van Veen, verantwoordelijke van de boksschool, is als eerste binnen. Achter 'de balie' staat een lid van het eerste uur, hij zorgt voor wat te drinken. "Hij doet ook dingen in het onderhoud", vertelt Chris.

Er hangt een gemoedelijke sfeer en iedereen lijkt elkaar goed te kennen. Wanneer Raimond Hafkenscheid binnenloopt wordt hem direct gevraagd naar zijn cursus van een dag eerder bij de Boksbond. "Wist je dat touwtjespringen helemaal niet de beste manier is als warming-up voor veel bokkers?" Chris begint te lachen, hij ziet dat anders, maar lijkt zichtbaar tevreden dat Raimond weer eens met een vernieuwend idee komt.

Raimond is een van de 20 trainers bij Haagse Directe. Als we de verhalen mogen geloven, staan mensen hier in de rij om vrijwilliger te worden. "Nou, dat valt wel mee hoor", lacht Chris. "Maar ja, we hebben wel altijd genoeg trainers. Daarnaast hebben we alleen een bestuur, iemand die de website beheert, een vertrouwenspersoon en dan iemand die zich bezighoudt met het onderhoud. Een bar hebben we niet, dus niemand hoeft bardienst te draaien."

NIET EEN STANDAARD VERENIGING

Haagse Directe zit ook wel een beetje anders in elkaar dan menig vereniging. Er is geen vast ledenbestand met een contributiesysteem. "Je betaalt hier per les of per week", legt Chris uit. "En als trainer mag je zelf ook komen trainen wanneer je wilt."

Dat vindt Chris heel belangrijk, dat hij zijn trainers op die manier iets teruggeeft. "Alle trainers doen het vrijwillig, maar ze krijgen van mij dan wel een trainerscursus bij de Boksbond. Als ze dat willen, het is niet verplicht. De meeste trainers hebben overigens wel zo'n cursus gedaan. Ik denk dat wij in Den Haag de boksschool zijn met de meeste erkende bokstrainers."

VERANTWOORDELIJKHEIDSGEVOEL

Naast het aanbieden van cursussen, zorgt Chris ook regelmatig voor een uitje. "We doen denk ik 1 of 2 keer per jaar een teamuitje. Maar wat denk ik nog het belangrijkste is, ik zorg ervoor dat alle trainers zich verantwoordelijk voelen. Ze krijgen een sleutel van de boksschool, komen binnen wanneer ze willen en verzorgen hun eigen lessen. Het is echt heel laagdrempelig, en eerlijk gezegd bemoei ik me er ook niet veel mee."

Raimond: "We hebben een Whatsappgroep met alle trainers. Iedereen heeft zijn eigen vaste lesuur. Als iemand een keer niet kan, dan is er altijd wel een trainer die zo'n les kan overnemen. Dat maakt het heel laagdrempelig."

Nieuwe trainers worden vaak uit de lesgroepen 'geplukt'. Chris: "Zo kwam Raimond laatst naar me toe dat één van de studenten heel enthousiast was. Of we haar niet konden vragen ook trainer te worden. We begeleiden haar nu tot trainer, en wanneer ze het wil, kan ze ook cursussen gaan volgen."

Voor Chris zit er hierdoor eigenlijk weinig werk aan de vrijwilligersgroep. Het draait allemaal redelijk op zichzelf. "Een vriend van mij die ook een boksschool is begonnen, heeft bij ons gekeken hoe wij dat doen. Hij doet het nu op dezelfde manier."

BOKSTRAINER ZIJN IS EEN HELE EER

Raimond begon zo'n 6 jaar geleden met boksen. Dat hij binnen een paar jaar ook trainer zou zijn, had hij zich nooit voor kunnen stellen. "Het is voor mij een hele eer om dit werk te mogen doen. Hoe mooi is het dat je in Den Haag woont, boksen een mooie sport vindt en je jezelf gewoon bokstrainer mag noemen." Raimond begint helemaal te stralen. "Ik doe nu ook een cursus bij de Boksbond, daarna wil ik nog een cursus tot hoofdtrainer doen. En echt, als ik ervoor had moeten betalen zou ik dat doen hoor!"

De vrijheid, de laagdrempeligheid en het functionele systeem zorgen ervoor dat trainers zich bij boksschool Haagse Directe op hun gemak voelen. Er is weinig verloop binnen het vrijwilligersbestand, waardoor Chris zich vooral kan richten op de bokkers. Hij staat inmiddels achter de bar en schrijft iedereen die binnenkomt in voor de lessen van vandaag.

De nieuwste trainster is ook binnengelopen, ze overlegt met trainer Pieter, die haar begeleidt, wat ze voor vandaag in gedachten heeft. "Dit wordt mijn derde training, maar ik loop hier al heel wat jaartjes rond. Het is leuk om nu ook mijn kennis weer door te geven", vertelt ze. —

SAMENWERKEN? NEEM VOORAL CONTACT OP:

Boksschool Haagse Directe
Newtonstraat 8
06 22 23 83 01
haagsedirecte.nl

"HET IS VOOR MIJ EEN
HELE EER OM DIT WERK
TE MOGEN DOEN"

- Samen sta je sterker, ga in gesprek met je buurtgenoten om te onderzoeken op welke gebieden samenwerking gunstig is.
- Denk out of the box, ook een bedrijf of organisatie naast de deur kan een fijne samenwerkingspartner zijn.

TAC'90 EN ROEMER VISSCHER COLLEGE

BUNDELEN KRACHTEN

Beter een goede buur dan een verre vriend. Dit bekende spreekwoord is zeker van toepassing op TAC'90 en het Roemer Visscher College. In stadsdeel Moerwijk trekken de sportclub en de onderwijsinstelling op verschillende fronten al langer gezamenlijk op. Zo maakt TAC'90 gebruik van de sporthal van de school (de stichting) en het Roemer Visscher College in de zomer van hun velden. In 2023 wordt er een nieuw hoofdstuk aan toegevoegd. Beide partijen gaan samen het dak op om te verduurzamen en zo te zorgen voor een zonnige (duurzame) toekomst.

BEGAAN MET DE WIJK

TAC'90 kent in totaal ruim vijfhonderd leden. Het Roemer Visscher College, een vmbo-school, heeft zo'n vierhonderd leerlingen. Onderlinge raakvlakken zijn er zeker. Zo voelen ze zich allebei verantwoordelijk voor het wel en wee op sociaal en maatschappelijk gebied in Moerwijk en dragen ze daar met verschillende initiatieven met liefde aan bij. Zo werken zowel TAC'90 als het Roemer Visscher College samen met de organisatie 'Alleen jij bepaalt' (AJB) die als doel heeft om overlastgevend en delinquent gedrag van jongeren in de leeftijd van twaalf tot achttien jaar te voorkomen en te verminderen door ze een gestructureerde (sportieve) vrijetijdsbesteding aan te bieden. Het Roemer Visscher College biedt sinds kort onder meer twee keer in de week de opties voor een gratis ontbijt voor zowel eigen leerlingen, basisschool kinderen als inwoners van de wijk.

SAMEN HET DAK OP

Verduurzamen is binnen TAC'90 een belangrijk thema. Bestuurslid Radjesh Maikoe: "Begin 2021 hebben we de drie velden, ons clubgebouw en de kleedkamers allemaal voorzien van led-verlichting en zo een flinke kostenbesparing weten te realiseren. Stapsgewijs proberen we ook de apparaten die veel stroom verbruiken te vervangen. We hebben nu een koelkast met een dubbele deur en we hebben een grote vriezer vervangen voor een tweedeurs vrieskast." Het grootste project op het terrein van verduurzamen, het plan is om zonnepanelen en een boiler op de daken te plaatsen, staat echter nog op stapel. De handen zijn ineen geslagen met het

Roemer Visscher College waarmee de sporthal wordt gedeeld. Vanuit Green2live is een projectleider aangesteld om alles in goede banen te leiden. "Zij weten precies welke weg je moet bewandelen en denkt echt met ons mee", aldus Maikoe. Percy van Poelgeest, directeur Roemer Visscher College, ging graag mee in de eerdere goede ervaringen die TAC'90 met deze partij opdeed in het verduurzamingsstraject van de club. Bij het uitvoeren van de plannen ziet hij zeker ook een rol voor leerlingen van de school weggelegd. Van Poelgeest: "Voor de leerlingen van de techniek afdeling wordt inzichtelijk gemaakt hoe de nieuwe zonnepanelen zijn aangesloten en gemoniteerd, zodat zij ook leren hoe dit in de praktijk gaat."

NIEUWE KANS

Samen optrekken in het kader van duurzaamheid brengt zeker ook nieuwe ideeën tot leven. Zo hebben TAC'90 en het Roemer Visscher College nog een ander plan in de kinderschoenen staan. Er wordt gedacht aan een oplaadpunt voor elektrische auto's. Zowel bij TAC'90 als het Roemer Visscher College grijpen ze immers graag kansen aan als die zich voordoen. —

SAMENWERKEN? NEEM VOORAL CONTACT OP:

Voetbalvereniging TAC'90
Roemer Visscherstraat 108
(070) 887 30 59
tac90.nl

"BEGIN 2021 HEBBEN WE DE DRIE VELDEN, ONS CLUBGEBOUW EN DE KLEEDKAMERS ALLEMAAL VOORZIEN VAN LED-VERLICHTING EN ZO EEN FLINKE KOSTENBESPARING WETEN TE REALISEREN"

Een dag uit **HET LEVEN** van...

Nathan van Adrichem, sportcoördinator bij WSDH

TEKST Anke Haadsma • BEELD Martijn Beekman

Ik mag een dagje meelopen met Nathan van Adrichem, hij is sportcoördinator bij WSDH (Werkgever Sportclubs Den Haag). Een organisatie die zich dagelijks bezighoudt met de sportstimulering in de stad. Het kantoor van WSDH bevindt zich in de Sportcampus op het Zuiderpark, hier ontmoet ik Nathan en starten we de dag.

Natuurlijk had ik mijn huiswerk gedaan, zo had ik op de website van de stichting al het een en ander gelezen over de werkzaamheden van WSDH. Ik las onder andere dat ze zich nadrukkelijk inzetten op het versterken van de verenigingen. In samenwerking met de sportcoördinatoren werken de verenigingen aan een kwaliteitskader, dat zich richt op meer leden en vrijwilligers, op een positieve sportcultuur, een sterk technisch kader en meer maatschappelijke betrokkenheid.

Nathan geeft me hier iets meer duidelijkheid over: "Wij zetten inderdaad in op sportstimulering in de stad, hiervoor ben ik als sportcoördinator zowel werkzaam op sportverenigingen, als op scholen in de buurt. Daarnaast hebben we Buurtsportcoaches, zij zijn vooral actief op de pleintjes in de wijken."

OCHTEND

Dat WSDH veel doet, blijkt wel wanneer ik Nathan volg tijdens zijn dag. Hij geeft wel direct de voetnoot dat geen een dag eigenlijk hetzelfde is. Maar we mogen op een redelijk gemiddelde dag meelopen. Deze begint op kantoor met een overleg met zijn expertteam.

Nathan: "Binnen WSDH werken we vanuit vijf verschillende pijlers (zie kader, red.). Verschillende sportcoördinatoren zitten vanuit zo'n pijler in een expertteam, ik zit zelf in het vrijwilligers team. Met deze groep zitten we structureel bij elkaar om te overleggen en werken we aan een vooraf samen vastgestelde opdracht. Zo delen we met elkaar wat we op de verschillende verenigingen signaleren en hoe we dit aan kunnen pakken. We hebben binnen dit team ook recent een tool ontwikkeld zodat alle sportcoördinatoren op eenzelfde wijze aan dit thema kunnen werken op de verschillende verenigingen. Hier hebben we bijvoorbeeld ook best practices in opgenomen. Zo kunnen we andere collega's die op een ander thema zitten ondersteunen wanneer zij op hun vereniging tegen een probleem rondom vrijwilligersbeleid aanlopen."

Op de andere vier pijlers zijn ook aparte expert-teams opgericht waar Nathan weer zijn informatie vandaan kan halen voor de verenigingen waar hij rondloopt. “Iedere coördinator is gekoppeld aan een aantal verenigingen. We kijken op die verenigingen welke doelen er behaald kunnen worden op basis van de ondersteuningswensen die zo’n vereniging heeft. Iedere sportcoördinator heeft ook een specifieke sport in zijn pakket, bij mij is dit volleybal. De sport die ik zelf ook beoefen. Daarnaast ondersteun ik dit jaar ook een zwemclub.

MIDDAG

Na het overleg gaat Nathan onderweg naar een school. Want naast het begeleiden van verenigingen, verzorgt WSDH ook naschoolse sportactiviteiten door de hele stad. “Het doel is om zoveel mogelijk kinderen te laten sporten. Wij slaan de brug tussen scholen en verenigingen. Met de naschoolse sportactiviteiten komen we bij scholen in de wijk waar verenigingen in de buurt zitten, maar komen we ook in wijken waar helemaal geen verenigingen actief zijn. De leerlingen op een school kunnen kiezen voor een 10-weekse cursus van een specifieke sport. Ik geef volleybaltraining op scholen die dit specifiek bij ons aanvragen. Het is voor sommige kinderen maar 2 uur per week, maar voor veel kinderen is dit heel belangrijk. Het is de enige beweging die ze krijgen in de week, naast hun gymles.”

De kinderen krijgen aan het einde van de 10-weekse cursus een flyer mee waarop de verenigingen in de buurt staan die deze sport aanbieden. Vaak kunnen ze dan een gratis proefles bij deze vereniging volgen. Voor de kinderen een goede manier om te blijven sporten, en voor de verenigingen een mooie ingang naar meer leden.

AVOND

Na de naschoolse activiteit ruimt Nathan de gymzaal op en gaat hij onderweg naar één van zijn verenigingen. Deze keer is dit Volleybalvereniging Kalinko, hier moet hij vandaag trainers begeleiden. “Vanuit het vrijwilligersbeleid proberen we jeugd-

spelers gewillig te maken trainingen te verzorgen. In de volleybal geven de jongens A dan bijvoorbeeld training aan jongens C. Die jongens moeten dan natuurlijk wel goed begeleid worden, daar kunnen wij in helpen.”

Naast dit drukke programma heeft Nathan zelf ook nog tijd om te sporten. Als zijn werk erop zit, start de training met zijn eigen team. Dat is ook het moment dat wij afscheid van elkaar nemen. Een verhelderende dag voor mij, als ik verenigingsbestuurder zou zijn weet ik nu in ieder geval waar ik kan aankloppen wanneer ik met een groot vraagstuk zit. –

HOE VRAAG IK EEN SPORT-COÖRDINATOR AAN?

Als vereniging kun je ieder kalenderjaar een vraagstuk of probleem insturen rondom de vijf pijlers:

1. Ledenwerving, -binding, -behoud,
2. Technisch kader (trainers, coaches, scheidsrechters, etc)
3. Vrijwilligersbeleid
4. Maatschappelijk verantwoord verenigen
5. Positieve sportcultuur

Kan jouw club ondersteuning gebruiken op bovenstaande pijlers en zou je een sportcoördinator willen aanvragen? Neem dan contact op met je sportconsulent. Het is belangrijk om te weten waarvoor de club een sportcoördinator wil inzetten en wat de beoogde resultaten van de ondersteuning zijn.

GOED OM TE WETEN

- De ondersteuning van de sportcoördinator is in principe op projectbasis, afhankelijk van je ondersteuningsvraag.
- Een sportcoördinator werkt altijd samen met de vrijwilligers van de vereniging aan vooraf gestelde doelen. Uiteindelijk wordt het project ook weer overgedragen aan de vereniging.

Het inschakelen van een sportcoördinator is gratis voor de vereniging, deze wordt gesubsidieerd vanuit gemeente Den Haag.

AANVULLENDE INFORMATIE

Meer algemene informatie over de sportcoördinator vind je op de website van WSDH: swsdh.nl.

HC YPENBURG VERDUURZAAMT

OP DRIE FRONTEN

TEKST Johan van Dien • BEELD Valerie Kuypers

Voor HC Ypenburg is 2023 een belangrijk jaar. De jonge hockeyvereniging wil een flinke slag slaan op het gebied van duurzaamheid. Het meest in het oog springende project is zonder meer het gebruik van grondwater voor de besproeiing van de twee watervelden.

- Omarm innovatieve ideeën vanuit de club om te verduurzamen.
- Wees je bewust van het speelveld aan partners waarmee je samen de club duurzamer kan maken. Je hoeft het niet alleen te doen.
- Plan je verduurzamingsproject ruim in om rekening te houden met eventuele vertragingen.

"KRAANWATER IS NIET ZO DUUR, MAAR HOCKEYVELDEN ERMEE BESPROEIEN VALT TEGENWOORDIG NIET MEER UIT TE LEGGEN"

Het aantal watervelden in de hockeysport is nog altijd groeiende. Voordelen van een waterveld zijn de snelheid en het consistente rollen van de bal. Brandwonden door vallen op de ondergrond komen niet voor. Een nadeel is dat een waterveld, zeker in de zomermaanden, zeer veel (drink)water gebruikt. "Onder allebei de watervelden is bij de aanleg al een bak geïnstalleerd om regenwater op te vangen, maar dat is zeker in periodes van droogte natuurlijk niet voldoende voor de besproeiing", vertelt vicevoorzitter Jasper Bremer. Daarom wordt ook gebruik gemaakt van kraanwater, maar daar willen ze bij HC Ypenburg, een club met zo'n duizend leden, graag vanaf. De manier waarop is innovatief. De club wil grondwater gaan gebruiken, maar dat mag natuurlijk niet ten koste gaan van de kwaliteit van de velden en de omgeving. Zo kon er na een eerste proefboring, tot tien meter, nog niet vastgesteld worden of het water een lage concentratie ijzer bevat en het veld dus niet oranje zou uitslaan. Om de waterkwaliteit te beoordelen moet er nu een nieuwe proefboring plaatsvinden op meer dan tien meter diepte waarvoor ook toestemming gevraagd moest worden bij het Hoogheemraadschap van Delfland. Bremer erkent dat dit project, waarbij voor de afronding wordt ingezet op de zomer van 2023, vooral gerealiseerd wordt in het kader van duurzaamheid. "Kraanwater is niet zo duur, maar hockeyvelden ermee besproeien valt tegenwoordig niet meer uit te leggen", aldus Bremer.

BELANGRIJK JAAR

Het is niet de enige stap die HC Ypenburg in 2023 wil realiseren in het kader van het verduurzamen van het complex aan de Oeverwallaan. Ook het plaatsen van 190 zonnepanelen staat hoog op het wensenlijstje. Bremer: "De stroom die we op die manier opwekken, gaan we opslaan in een grote batterij

en deze gebruiken voor onder meer de veldverlichting en de kantine waarmee we zelfvoorzienend worden. In een eerder stadium hebben we de hallogeenverlichting voor de velden al vervangen voor led verlichting." Een belangrijke partner in het verduurzamingstraject is, naast de gemeente Den Haag, Sportief Opgewekt. "Zij hebben onze plannen en de hiermee gepaard gaande investering voor duurzaamheid toegelicht aan de leden aan de hand van de uitgevoerde businesscase. De ALV (algemene ledenvergadering) moet immers wel akkoord gaan met deze investering."

VERWARMING

Tot slot dient ook het 3e traject dat HC Ypenburg heeft ingezet in kader van duurzaamheid nog genoemd te worden. Zo is er op het gebied van verwarming nog veel te winnen op de hockeyclub. "In onze accommodatie hebben we nog oude radiatoren, waardoor de binnenruimtes lastig te verwarmen zijn. Op de ene plek is het erg koud en elders weer erg warm. We willen daarom graag overgaan op luchtverwarming. Er staat dus veel te gebeuren op het gebied van verduurzamen, maar voor de snelheid zijn we wel afhankelijk van aannemers. We merken dat de vraag door de hoge ener-

gieprijzen alleen maar groter wordt. Wij zijn er al een jaar mee bezig, maar moeten helaas zo geduldig blijven", besluit Bremer. —

SAMENWERKEN? NEEM VOORAL CONTACT OP:

Hockey Club Ypenburg
Oeverwallaan 150
(070) 737 07 53
hcupenburg.nl

KV DIE HAGHE ZET PROJECTMANAGER IN OM TE KUNNEN

GROEIEN

TEKST Anke Haadsma • BEELD Martijn Beekman

Al enkele jaren staat het op hun lijst: groei en structuur. Het bestuur van Korfbalvereniging Die Haghe ging ermee aan de slag, maar al snel kwamen ze erachter dat een dergelijk project te groot was voor het bestuur. Ze schakelden hulp in via de gemeente, voorzitter René Benning vertelt hoe ze dit hebben gedaan en wat het ze heeft opgeleverd.

- Check voor de start van een project of er voldoende draagvlak en draagkracht is binnen jouw sportclub voor de gewenste verandering.
- Ga in gesprek met je sportconsulent over de mogelijkheid van een projectmanager.

"DIT JAAR ZIJN WE GESTART MET HET INZETTEN VAN SELECTIETRINERS. SIMPELWEG DOOR HEN DUIDELIJK TE MAKEN DAT WE ZE NODIG HEBBEN, DAT HEEFT GEWERKT"

Ik ontmoet René in Sportcampus Zuiderpark, waar diverse teams van KV Die Haghe trainen. We lopen naar de gymzaal waar een jeugdteam aan het trainen is onder leiding van maar liefst 3 trainers. "Die man daar in de hoek, dat is een ervaren trainer. De dames hier voor ons spelen in de selectie en helpen sinds kort met de training." Deze constructie is een uitvloeisel van de hulpvraag die ze bij de gemeente neerlegden vorig jaar.

"We zaten een aantal jaar geleden al met het vraagstuk hoe we ervoor zorgen dat we groeien", legt René mij uit. "We begonnen met een plan binnen het bestuur, maar we kwamen er al snel achter dat het een veel te groot project was om binnen de club te houden."

PROJECTMANAGER VIA DE GEMEENTE

Benning wist dat je met dit soort vraagstukken bij de gemeente aan kan kloppen. Op jaarbasis worden 10 – 15 projectmanagers via de gemeente Den Haag uitgezet bij Haagse verenigingen met specifieke en uiteenlopende vraagstukken. "Ruim een jaar geleden heb ik een projectaanvraag ingediend bij de gemeente. Steef van den Boom werd daarop onze projectmanager."

"Heel specifiek willen we 3 teams per leeftijdscategorie in de aspirant- en jeugdleden. Daarbij willen we in de toekomst ons bestaansrecht houden, financieel gezond zijn en moeten we, om die stip op de horizon te halen, meer vrijwilligers en leden aantrekken."

STRUCTUUR BINNEN CLUB VERBETEREN

Een probleem waar KV Die Haghe al jaren tegenaan liep, was de structuur binnen de club. Daar begon Steef dan ook mee, door sessies met de bestaande commissies te organiseren, en met leden in gesprek te gaan die een bepaalde visie hebben binnen de vereniging.

René: "Onze zes bestuursleden zaten allemaal in een onderliggende commissie. We vonden dat makkelijk omdat de lijnen dan lekker kort blijven. Maar daarnaast waren zoveel meer kleinere commissies zoals een scheidsrechterscommissie, kantinecommissie en de feestcommissie. We merkten dat niemand goed wist bij wie ze moesten zijn met een probleem of idee."

Door de sessies met projectmanager Steef wist de club meer orde te brengen in die structuur. De basis is hetzelfde gebleven, de bestuursleden zitten nog steeds in de onderliggende commissies. Maar al die kleinere commissies hangen nu onder deze grotere commissies. Hierdoor zijn de bestuursleden altijd het eerste aanspreekpunt.

De uitvoering van dit plan wordt dit jaar verder doorgevoerd zonder de projectmanager, zijn werk zit er dan namelijk op. "We zijn ruim een jaar intensief bezig geweest met Steef. Hij heeft ons heel veel inzichten gegeven en kon de vinger echt op de zere plek leggen. En hij wist ook alle vraagstukken waar we tegenaan liepen aan elkaar te knopen."

EERSTE SUCCES AL ZICHTBAAR

We lopen een volgende gymzaal in, hier zijn verschillende teams aan het trainen. En ook hier zien we meerdere trainers op een groep staan. "Met meer teams, heb je ook meer trainers nodig. Dit jaar zijn we gestart met het inzetten van selectietrainers. Simpelweg door hen duidelijk te maken dat we ze nodig hebben, dat heeft gewerkt. En hoe leuk is het om als jeugdlid training te krijgen van één van de topspelers van je club?"

Het klinkt als een hele simpele oplossing voor een probleem waar de club al jaren mee worstelde, maar steeds maar niet opgelost kreeg. De projectmanager heeft een grote rol gespeeld in de uiteindelijke oplossing van het vrijwilligersprobleem. Ze zijn er nog niet, maar de juiste weg lijkt nu wel ingeslagen.

Het is dan ook de tip die René aan andere sportaanbieders wil meegeven: "Wees bewust van je eigen kwaliteit en van de mogelijkheden binnen je eigen club. Die spelers hebben we al in huis, zij weten hoe het spel werkt, die kennis kunnen zij doorgeven aan onze jeugdleden. En dat doen ze onder begeleiding van ervaren trainers." –

SAMENWERKEN? NEEM VOORAL CONTACT OP:

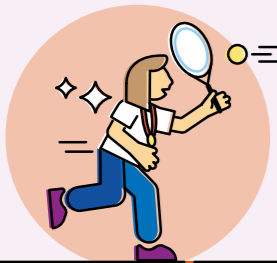
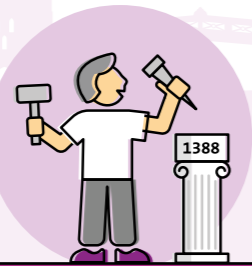
Korfbalvereniging Die Haghe
Baambruggestraat 10
(070) 366 22 53
diehaghe.nl

Deze pagina is tot stand gekomen met dank aan Theo Bollerman, auteur van het boek "Sportstad Den Haag".

WIST JE DAT?

Haagse sportklimaat in feitjes

De **OUDESTE INDOOR SPORTGELEGENHEID** van Nederland de Ridderzaal is? Graaf Albrecht van Beieren liet daar in 1388 door een timmerman een afdakje aanbrengen "teneinde het kaatspel te kunnen beoefenen".

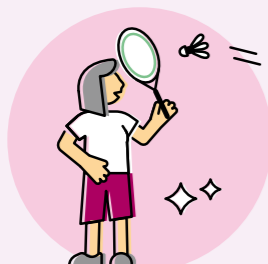

De Haagse Lawn Tennis Clubs Leimonias, De Metselaars en Thor RW samen meer dan 50 keer landskampioen zijn geworden? Daarmee is Den Haag verreweg **DE GROOTSTE LEVERANCIER VAN LANDSTITELS**, ook op individueel niveau.

De landskampioenen de Koninklijke HCC & VV, HBS, Quick en ADO allemaal op het **MALIEVELD** zijn begonnen met voetballen?

De Haagse tafeltennisclub "t Plankje" in 1938 en in 1939 landskampioen werd dankzij de **GEBROEDERS THUNNISSEN**? Hun vader had in de achtertuin een gebouwtje neergezet waar precies een tafeltennistafel in paste.

De in 1947 opgerichte Badmintonclub Drop Shot de **OUDESTE BADMINTONCLUB IS VAN NEDERLAND** en al sinds 1967 sportcentrum Mariahoeve als hoofdlocatie heeft?

De Korfbalvereniging Ons Eibernest – vele malen landskampioen - oorspronkelijk HGOKC heette: **DE HAAGSE GEHEEL ONTHOUDERS KORFBAL CLUB**. Niet omdat zij zulke goede studenten waren, maar omdat het drinken van alcohol verboden was. Tot diep in de 20ste eeuw moest je voor een biertje na de wedstrijd elders terecht.

Op het adres Laan van Meerdervoort 384 vanaf 1938 de judoschool van Maurice van Nieuwenhuizen huisde, waar o.a. **PRINS BERNHARD** judoles nam? Daar leerde ook de rechtsbuiten van HBS **JAAP NAUWELAERTS DE AGÉ** ook het vak. Samen met Anton Geesink is hij de enige Nederlander die de eervolle 10de dan heeft gekregen; met name vanwege zijn organisatorische inzet.

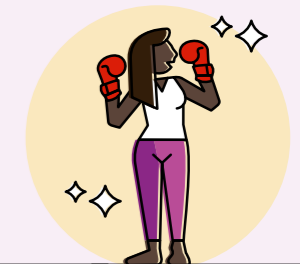

KONINGIN BEATRIX 20 jaar lang op de privé baan van Paleis Huis ten Bosch tennises heeft gekregen van **TRUDY GROENMAN**, die op Wimbledon de halve finale bereikt had in het gemengd dubbel met Tom Okker?

In 1850 op de Scheveningse paardenrenbaan hardloophwedstrijden werden georganiseerd voor meisjes, waar **GOUDEN SIERADEN** te winnen waren?

LOUIS COUPERUS gek was op boksen? Hij raakte bevriend met **JORIS TOEPOEL**, die van 1910 een boksschool had in het Bezuidenhout. Deze Toepoel was mede-oprichter van de Boksbond en organisator van de boksgala's die tot na de tweede wereldoorlog in het gebouw van de Haagse Dierentuin plaatsvonden.

ROEIVERENIGINGEN BOUWEN

SAMEN

NIEUWE ACCOMMODATIE

TEKST Anke Haadsma • PORTRET Valerie Kuypers

In Den Haag vind je twee roeiverenigingen, De Laak en Pelargos. Ze zitten niet ver bij elkaar vandaan, maar toch zien ze elkaar niet als concurrenten. Sterker nog, ze hebben plannen om samen een nieuwe accommodatie op te zetten; Roeicentrum Binckhorst. Deze samenwerking is deels ontstaan vanuit noodzaak en deels vanuit financiële overwegingen.

- In plaats van elkaar als concurrenten te zien, hebben roeiverenigingen De Laak en Pelargos juist bewust de samenwerking opgezocht.
- Zo wordt het mogelijk om gezamenlijk een nieuw clubgebouw te realiseren.
- Bovendien vullen ze elkaar juist aan in het bereiken van doelgroepen.

Eddy Middeldorp is vanaf het begin betrokken bij deze plannen, eerst als voorzitter van Roeivereniging De Laak, nu als voorzitter van Stichting Roeicentrum Binckhorst. “Je zou inderdaad denken dat ze elkaar als concurrenten zien, maar het zijn beide hele verschillende verenigingen. Pelargos is een studenten roeivereniging, De Laak een algemene vereniging.”

Beide verenigingen bleken behoefte te hebben aan verandering. Voor De Laak stond het vernieuwen en verduurzamen van hun huidige gebouw in eerste instantie op de planning. Bij Pelargos liepen ze tegen beperkte ruimte aan, zij hebben op hun huidige locatie geen ruimte om te groeien.

VOORDEEL VOOR BEIDE VERENIGINGEN

“De samenwerking is ook wel logisch, in je eentje is het lastig een nieuw gebouw te financieren, met zijn tweeën is het financieel gezien makkelijker”, legt Eddy uit. “Het gebouw van De Laak dateert uit 1968 en het initiële plan was deze te vernieuwen of een nieuw roeigebouw te plaatsen op de plek waar we nu al staan. Die plannen werden uitgewerkt, maar kort daarna kocht gemeente Den Haag het stuk grond ernaast, met de bestemming sport. Hierdoor kwam voor De Laak de mogelijkheid een groter gebouw neer te zetten.”

"WE KUNNEN VAN ELKAAR PROFITEREN OMDAT WE IN HETZELFDE GEBOUW ZITTEN"

De studentenvereniging Pelargos zit direct naast de Haagse Hogeschool. Zij hebben hier een loods, maar geen verdere accommodatie. Voor toiletten en kleedruimtes moeten ze de hogeschool in. Uitbreiden op de plek waar ze nu zitten bleek onmogelijk.

Julia Verwei, voorzitter van de studentenvereniging: “Er zijn meerdere redenen waarom wij een nieuw roeicentrum willen, de botenloods is momenteel inderdaad te krap voor alle boten die we hebben. En de komende jaren zullen we nog meer groeien als je kijkt naar de uitbreiding van de Universiteit van Leiden in Den Haag.”

“Daarnaast hebben wij ook behoefte aan onze eigen sociëteit. Op verenigingsavonden eten we samen en drinken we ook graag een borrel. Dit doen we nu in het gebouw van De Laak, maar we willen graag een eigen plek die we zelf kunnen inrichten.”

LOPEN ELKAAR NIET IN DE WEG

“Het raakt elkaar niet, de beide verenigingen maken op andere tijden gebruik van de accommodatie”, legt Eddy uit. “De Laak is in het weekend actiever op de vereniging, terwijl de studenten juist doordeweeks meer aanwezig zijn.”

In het nieuwe gebouw krijgen beide verenigingen ieder hun eigen sociëteit, daarnaast komt er ook een derde ‘wissel sociëteit’ waar ze beide gebruik van kunnen maken. Het gebouw gaat twee verdiepingen beslaan, op de benedenverdieping komt de gedeelde botenloods, en op de tweede verdieping een lange gang met kleedkamers, een fitnessruimte en de sociëteiten.

“Het gebouw is zo ingericht dat we elkaar niet in de weg hoeven te lopen”, licht Simon Hania, voorzitter van roeivereniging De Laak toe. “Maar tegelijkertijd kunnen we wel van elkaar profiteren juist omdat je in hetzelfde gebouw zit. Denk bijvoorbeeld aan coaching aan elkaars leden. En wat ik heel mooi vind is dat we qua leeftijdsgroep complementair aan elkaar zijn. Bij De Laak hebben we alle leeftijdscategorieën roeien, behalve de groep studenten.”

Daarin ziet Simon ook een mooie kans voor beide verenigingen. “Bij Pelargos, en andere studentenverenigingen in Nederland zie je HBO en WO studenten. We zien dat het voor de MBO student lastiger is om te blijven roeien vanwege bijvoorbeeld de praktijkstage. Door meer samen te werken met elkaar denk ik dat we deze doelgroep meer aandacht kunnen geven straks. Hiermee kunnen we een nog stevigere positie in de roeiwereld innemen, dat kan ook een interessante nieuwe ontwikkeling zijn voor Den Haag.”

ONDANKS SAMENWERKING BLIJFT HET EEN INVESTERING

Het financiële aspect is voor beide verenigingen een issue, maar door het samen te doen wordt het wel makkelijker. Julia: “Wij hebben als vereniging altijd een gezond beleid gevoerd. Daarnaast hebben we vanaf het begin van onze botenloods, die we sinds 2009 hebben, geld apart gelegd voor de vervanging indien nodig. Ieder jaar leggen we vanuit de begroting ook geld apart voor ons nieuwbouwfonds, zoals we dit noemen. Daarbij hopen we onze huidige botenloods te kunnen verkopen en zo nog wat extra inkomsten in de nieuwbouw te kunnen stoppen.”

De Stichting Roeicentrum Binckhorst is daarbij ook bezig met het aanvragen van subsidies via gemeente en fondsen en een lening van de bank. Eddy: “We zijn inmiddels vier jaar verder en de plannen liggen er. Het is nu de vraag wanneer de eerste paal geslagen gaat worden.” –

SAMENWERKEN? NEEM VOORAL CONTACT OP:

Roeivereniging De Laak
Binckhorstlaan 285
(070) 385 96 67
rvdelaak.nl

Haagse Studenten Roeivereniging Pelargos
Cruquiuskade 10
(070) 445 78 71
pelargos.nl

SV HOUTWIJK STAAT ANDERE CLUBS BIJ MET

TEKST Anke Haadsma
BEELD Martijn Beekman

VER DUUR ZAMEN

- Bereid je erop voor dat je als club echt moet vastbijten in het verduurzamingsproces. Het is een proces van een lange adem, maar met grote winst.
- Check ook andere manieren om financiën binnen te halen, zoals crowdfunding en sponsoring.
- Laat een gratis quickscan uitvoeren bij jouw club. Hierdoor kan je vaak direct al maatregelen nemen.

De noodzaak om te verduurzamen is bij de meeste sportverenigingen wel doorgedrongen. Maar hoe pak je dat aan als je afhankelijk bent van welwillende vrijwilligers? Vraag dat maar aan Theo Das van SV Houtwijk. Deze voetbalclub is met ongeveer driehonderd leden een kleinduimpje, maar op het vlak van duurzaamheid een reus. Honk- en softbalvereniging Storks zit qua ledental op dezelfde orde van grootte, maar loopt op het front van verduurzamen flink achter. “We willen heel graag, maar kunnen het niet alleen”, erkent voorzitter Jeroen Kwakernaak. Het samen optrekken met en leren van anderen is enorm waardevol. “We hebben al een paar ideeën en adviezen gekregen van SV Houtwijk, waar we heel blij mee zijn.” Das, secretaris van deze voetbalclub, doet dat met liefde.

AANVLIEGRUTE

Het nieuwe bestuur van SV Houtwijk sloeg drie jaar geleden de weg in naar een duurzame toekomst. En het resultaat mag er, mede door de talloze uren die Das erin pompt, wezen. “Mijn vrouw vraagt zich weleens af of ik bij de club in dienst ben.” En daar zit volgens Kwakernaak (groten)deels de bottleneck voor sportclubs. “Willen is één, maar kunnen is twee. De kennis van de materie en tijd om alles uit te zoeken ontbreekt vaak. Voordat je alles weet, ben je maanden verder en zijn de kosten weer gestegen. De ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid gaan bovendien erg snel. Wanneer je een goed uitgewerkt plan hebt, is er vaak alweer een beter alternatief.” Theo Das kan dit beamen “SV Houtwijk liep tegen precies dezelfde problemen aan.”

Het vinden van de juiste instanties en loketten om advies en subsidies aan te vragen is daarom enorm belangrijk. Das weet ondertussen welke wegen leiden naar de juiste bestemming. Kwakernaak laat zich dan ook graag adviseren door SV Houtwijk. Vooral veldverlichting is voor Storks om verder te kunnen groeien een prioriteit, onderdeel daarvan is ook de aanschaf van zonnepanelen. Twee projecten die SV Houtwijk al met succes heeft uitgevoerd. Als volgende stap wil het wel nog graag een batterij om stroom, die je niet direct nodig hebt, op te slaan toevoegen. Das laat de naam van Ingrid Vogels van Green2live vallen die SV Houtwijk enorm heeft geholpen in het traject dat de club heeft afgelegd. Storks is inmiddels ook met haar in zee gegaan om de vereniging te helpen bij het verduurzamen.

BETROKKEN LEDEN

De subsidies voor sportclubs om te verduurzamen mogen dan fors zijn (oplopend tot 90 procent), toch blijft een goed gevulde bankrekening met liquide middelen nodig om grote plannen daadwerkelijk te kunnen uitvoeren. “En dat terwijl corona en de financiële impact ervan nog maar net achter ons ligt”, aldus Kwakernaak. De helpende hand van leden draagt zeker ook bij om plannen te kunnen uitvoeren. Das: “Onze nieuwe hr-ketel en zonneboiler hebben we verrassend genoeg, naast de subsidies, voor een groot gedeelte via crowdfunding weten te realiseren. Voor het updaten qua verduurzamen van de keukenapparatuur en de bar is echter nog geen subsidiepotje. Maar dat het vervangen van een koelkast of vriezer helpt in het terugdringen van het stroomverbruik staat vast.”

QUICKSCAN

Een logische eerste stap voor een sportclub die het gebruik van energie en stroom flink wil terugdringen is het laten uitvoeren van een quickscan. Vervolgens ga je kijken wat je zelf kunt en wat je moet laten doen en duik je in de mogelijkheden voor subsidies. En vaak vallen ook dingen met elkaar samen. “Het plaatsen van de hr-ketel levert veel minder besparing op als het dak niet goed geïsoleerd wordt en er geen driedubbele beglazing wordt aangebracht. Voor het plaatsen van de zonnepanelen ten behoeve van het verminderen van het stroomverbruik en de nieuwe ledverlichting rond het veld hebben we ook moeten wachten op het aanbrenge van de dubbele isolatie op het dak”, aldus Das. –

SAMENWERKEN? NEEM VOORAL CONTACT OP:

Voetbalvereniging SV Houtwijk
L. van Vuurdestraat 16
(070) 397 51 78
svhoutwijk.nl

Honk- & Softbalvereniging Storks
Schapenatjesduin 9
(070) 323 41 51
storks.nl

"ONZE NIEUWE HR-KETEL EN ZONNEBOILER HEBBEN WE VERRASSEND GENOEG, NAAST DE SUBSIDIES, VOOR EEN GROOT GEDEELTE VIA CROWDFUNDING WETEN TE REALISEREN"

VRIJWILLIGERSWERK:

ja of nee?

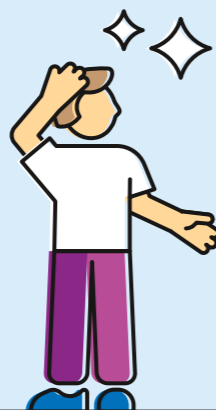
IK GA TOCH ZEKER NIET GRATIS WERKEN?! Ik ga me uitsloven voor die vereniging, zonder er ook maar één cent voor terug te krijgen, ammehoela zeg!

IK HEB HET ECHT TE DRUK. Naast mijn baan, het gezin, het onderhouden van een sociaal leven en voldoende nachtrust, lukt het me niet om bardiensten bij de vereniging te draaien.

IK BESTEED MIJN TIJD LIEVER AAN ANDERE DINGEN, die me echt gelukkig maken. Wanneer heb ik voor het laatst echt iets leuks gedaan? Ik wil weer een hobby oppakken of een leuke cursus doen, zoals pottenbakken.

IK BETAAL TOCH AL CONTRIBUTIE?! Wat doen jullie überhaupt met dat geld? Het is een behoorlijk bedrag, huur er een mannetje voor in!

DAN ZIT ER ZEKER METEEN VOOR JAREN AAN VAST? Ik wil best wel wat doen, maar ik wil niet meteen ieder weekend ergens toe verplicht zijn voor weet ik hoe lang.

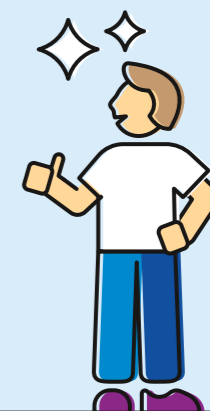

5 MEEST GEHOORDE
REDEKEN OM
GEEN
VRIJWILLIGERSWERK
TE DOEN

5 REDENEN OM TOCH

JA TE ZEGGEN

TEGEN VRIJWILLIGERSWERK

In Nederland heeft bijna iedereen een volle agenda, toch lukt het de meesten wel om ergens een plekje vrij te maken. En die tijd gaat niet verloren, maar wordt juist waardevol besteed. **JE DOET ZINVOL WERK OM DE VERENIGING DRAAIENDE TE HOUDEN.** Die vereniging is dé plek, waar niet alleen een kind, maar zeker ook ouders veel gezelligheid en vriendschappen vinden.

Het is begrijpelijk dat je graag een beloning ontvangt voor de gedane moeite. Uiteindelijk willen we allemaal wel een extra zakcentje, maar een beloning kan op meerdere manieren gegeven worden. Veel verenigingen houden feestjes of barbecues om hun vrijwilligers te bedanken of geven ieder jaar een presentje. **MAAR DE GROOTSTE BELONING IS TOCH WEL DE BLIJE GEZICHTEN VAN DE LEDEN, DIE MET VEEL PLEZIER NAAR DE VERENIGING KOMEN, MEDE DANKZIJ JOUW INZET.**

Vrijwilligerswerk op de sportvereniging hoeft niet per se saai of zwaar te zijn. Integendeel, de mogelijkheden zijn eindeloos en ook voor jouw talenten en interesses is er ongetwijfeld een passende match te vinden. Praat er eens over met de vrijwilligerscoördinator op jouw vereniging! **UITEINDELIJK KUN JE VEEL WAARDEVOLLE ERVARING EN KENNIS OPDOEN, DIE JE OOK OP ANDERE VLAKKEN KUNT GEBRUIKEN.**

Het is voor verenigingen altijd een worsteling om het contributiegeld laag te houden en tegelijkertijd de vereniging optimaal draaiende te houden. Juist dankzij de inzet van vrijwilligers kan die contributie laag blijven. **OP DIE MANIER IS HET DOEN VAN VRIJWILLIGERSWERK OOK EEN WIN-WINSITUATIE. DE VERENIGING KAN EEN VOLWAARDIG SPORTAANBOD BLIJVEN AANBIEDEN, ZONDER DAT DE CONTRIBUTIEKOSTEN DE LUCHT IN SCHIETEN.**

Uiteindelijk is vrijwilligerswerk ook écht vrijwillig. Dat betekent dat als het niet meer uitkomt, dat je dan ook je bezigheden aan iemand anders kunt overdragen. Maak dingen vooral bespreekbaar en geef aan waar jouw behoeften liggen. Zo kan de vereniging samen met je kijken wat haalbaar is. **KLEINE TAAKJES OP KORTE TERMIJN IS MEER WAARD DAN HELEMAAL GEEN VRIJWILLIGERSWERK DOEN.**

HAAGSE GOLFCLUB LEEUWENBERGH LEVERT BIJDRAGE AAN MEER

BIODIVERSITEIT

TEKST Johan van Dier • PORTRÉT Valerie Kuypers

- Golfclub Leeuwenbergh vindt het belangrijk om met de sportvereniging terug te geven aan de natuur.
- Ze geven hierdoor een nieuwe dimensie aan het begrip duurzaamheid.

"IN DEZE VARIËTEIT VAN FLORA EN FAUNA WORDT IEDERE DAG INTENSIEF GELOPEN"

Gelike, kunstmatig aangelegde golfbanen die mooi zijn voor het plaatje.

We kennen ze allemaal wel van de televisie. Bij Leeuwenbergh hebben ze een totaal andere visie. Het in stand houden van de natuurlijke habitat in dit stukje groen in de Vlietzone vinden ze zonder te overdrijven enorm belangrijk.

Na het behalen van het GEO-certificaat, een internationaal keurmerk van de GEO Foundation voor verantwoord en milieuvriendelijk beheer, is de bewustwording alleen maar toegenomen. Ongerepte natuur komt op het omvangrijke terrein (45 hectare) aan de Elzenlaan, waar Leeuwenbergh dit jaar zijn 35-jarig bestaan viert, nog echt tot zijn recht. Dit komt onder meer naar voren uit zo'n 175 verschillende soorten planten en wilde bloemen en wel veertig soorten

paddenstoelen die door een deskundige zijn waargenomen. Zonder dat het de golfers in hun sportieve activiteiten in de weg staat, heeft het zeker charmes.

BIODIVERSITEIT

En hoe kun je deze overvloed aan natuurlijke flora en fauna op het terrein beter zien dan via een rondrit over het complex? Met plezier stap ik dan ook in de golfbuggy met de enthousiaste baancommissaris Ronald Abma: "Wanneer er een keer een boom gekapt moet worden, gebruiken we dit hout ook weer voor houtrillen, een pad aan te leggen, of wegwijzers langs de holes." Een hele fraaie (houten) creatie van een uil die waakt over het complex verdient een speciale vermelding. "En het mooie is dat we een grote groep vrijwilligers hebben die het leuk vinden om hierbij te helpen", gaat Abma verder. Maar zeker niet alleen voor golfers is deze locatie het paradijs. Door het terrein voor zo'n 35 procent van het gebied terug te geven aan de natuur voelen ook een aantal leden uit het dierenrijk zich hier helemaal thuis. Zo leven er door het jaar heen zo'n 70 vogelsoorten op de baan, waaronder de buizerd, de groene en bonte specht, de ijsvogel en de rietzanger. En als je goed oplet, kun je ook hazen voorbij zien rennen. De vele

houtrils zijn onder meer in trek bij insecten, egels en de kleine vogels. "Ook zie je hier nog veel rietsoorten langs de kilometerslange waterlopen", aldus de bevrogen GEO-expert en voorzitter baancommissie Bart Broersma. "In deze variëteit van flora en fauna wordt iedere dag intensief gelopen. Wellicht zijn er zelfs meer 'wandelaars' dan in het Haagse Bos", vult Abma aan.

ACHTERGROND

De baan van Leeuwenbergh is praktisch het hele jaar geopend voor de circa elfhonderd leden en heeft in totaal 18-holes en verschillende niveaus. Ook is er een overdekte driving range en zijn er oefenbunkers en kleine speelgebieden. Uitbreiding van de baan met negen holes is volgens Boersma en Abma zeer welkom. "We hebben een wachtlijst met wel tweehonderd mensen." Wel al zeker is de realisatie van een blok met sanitaire voorzieningen langs de baan. Mooi om te noemen is dat Leeuwenbergh ook ruimte biedt aan mindervalide leden, de zogenaamde paragolfers die met speciale begeleiders in handicarts de baan op gaan. Abma: "Afgelopen zomer hebben we hier voor de paragolfers het (Open) Nederlands Kampioenschap georganiseerd. Hier kwamen deelnemers

uit een groot aantal landen op af." Ondertussen naderen we na een uitgebreide, boeiende tour langs de baan weer de beginhalte. En ja, dat Leeuwenbergh zich zeer bewust is van duurzaamheid en veel verder gaat dan het plaatsen van zonnepanelen is wel duidelijk. —

SAMENWERKEN? NEEM VOORAL CONTACT OP:

Golfclub Leeuwenbergh
Elzenlaan 31
(070) 395 45 56
leeuwenbergh.nl

TEKST Anke Haadsma

Elkaar versterken door **SAMENWERKING**

De gemeente Den Haag telt veel sportverenigingen en sportaanbieders.

Nu gebeurt het regelmatig dat die aanbieders dichtbij elkaar zitten. Dan kun je elkaar gaan zien als concurrenten, maar het is veel slimmer om samen te werken.

Op zowel sportief als op praktisch gebied kun je elkaar hierdoor goed versterken.

De volgende sportverenigingen werken op diverse vlakken succesvol met elkaar samen.

DRIE VERENIGINGEN OP ÉÉN SPORTPARK

Op Sportpark de Roggewoning is een zelfde soort samenwerking als in het eerste voorbeeld. Hier delen maar liefst drie verenigingen de grond: Hockeyclub HGC, Countryclub HCC Groen-Geel en voetbalclub Graaf Willem II VAC. Maarten van Hasselt, voorzitter van Groen-Geel: "We hebben vanuit de gemeente een gezamenlijk huurcontract voor de grond, dit hebben we in een stichting ondergebracht: De Roggewoning. Vanuit alle drie de verenigingen zitten hier twee bestuursleden in. We hebben gezamenlijk een energiecontract welke we onderverdelen met een verdeelsleutel op basis van ons gebruik van de accommodaties."

"De velden worden op deze manier optimaal gebruikt. Overdag voor golf en cricket, 's avonds voor trainingen en wedstrijden van voetbal en hockey en in het weekend voor alle sporten. Dat kan alleen met goede afstemming en samenwerking!"

Twée verenigingen delen **topteam**

Ook op sportief vlak is goed samen te werken, mits je je achterban hierin meekrijgt. Zo hebben handbalverenigingen Hercules en WHC Den Haag dit ervaren toen ze samen één team op hoog niveau wilden vormen. Martin Swikker, voorzitter van Hercules: "Vijf jaar geleden hadden we beide een aantal talenten op de club rondlopen, maar niet genoeg om een compleet team mee te vormen. Met zijn tweeën ben je altijd beter dan alleen, dachten we. Dit bleek, we vormden samen één jeugdteam dat op het hoogste niveau in de landelijke jeugddivisie mee kon draaien."

De samenwerking beviel zo goed en op topsportniveau was het zo succesvol, dat ze twee jaar later ook in de hogere herenteams op deze manier zijn gaan samenwerken. Binnen de kortste keren draaiden deze teams

mee in de eredivisie. De spelers bleven lid van de eigen vereniging, maar trainingen en wedstrijden combineren ze. "Trainingen en wedstrijden spelen ze afwisselend bij beide verenigingen. Qua kosten hebben we goede afspraken gemaakt en we proberen de afvaardiging vanuit beide verenigingen ook gelijkwaardig te houden."

Martin geeft aan dat het wel enige inspanning vereist: "Je combineert toch twee verenigingen met een eigen achterban en cultuur, daar zat nog wel wat oud zeer. We hebben ons op bestuurlijk niveau en binnen de technische staf niet tegen laten houden door die sentimenten. Als je samen beter wil worden, is dit de manier. De Handbalbond stimuleert dit soort samenwerkingen, zij zien in dat dit helpt om de handbal beter te maken. Het is voor ons beide ook een praktische samenwerking op topsportniveau, in de breedtesport spelen we gewoon nog tegen elkaar."

Samen voor meer **VEILIGHEID**

Humphrey Alladin, voorzitter van Remo, zag met eigen ogen hoe belangrijk het is om een veilige club te hebben. Hij zat samen met andere Haagse bestuurders bij een bevriende club in Rotterdam toen er iemand onwel werd. Binnen no time werd de AED erbij gepakt en een leven gered. "We zijn toen met een aantal verenigingen in Den Haag ook gaan kijken hoe we samen een EHBO-cursus kunnen volgen. Wij hebben namelijk wel een AED hangen, maar ik wist bijvoorbeeld niet dat je de batterij hiervan eens in de zoveel tijd moet vervangen. We zijn nog bezig met de aanvraag van zo'n cursus via de gemeente, maar het gaat natuurlijk zeker in de kosten schelen als we dit met een aantal verenigingen samen doen."

ENERGIENEUTRAAL dankzij subsidies

Het Haags Handboogschuttersgilde Sint Sebastiaan is het enige voorbeeld in dit rijtje dat niet heeft samengewerkt met een andere vereniging. Wel hebben ze zichzelf versterkt, op financieel gebied. Zij hebben de locatie namelijk volledig energieneutraal gemaakt waardoor ze veel kosten besparen.

Erik Mulder heeft dit proces geleid namens de vereniging: "Dit liep gelijktijdig met de bouw van een binnenbaan. Onze buitenbanen konden we in de winter wel afsluiten en verwarmen met gaskachels, maar dat was nooit echt goed afgesloten. Een binnenbaan is veel comfortabeler en je kan dan ook regio-wedstrijden organiseren, dat trekt weer nieuwe leden aan."

Zo begon de bouw van die binnenbaan in 2018, welke met vloerverwarming en warmtepomp wordt verwarmd. De gaskachels werden daarop overbodig. Ook de kantine kreeg vloerverwarming en een warmtepomp. "We hebben nu ventilatie met warmteterugwinning. En voor de energievoorziening hebben we 34 zonnepanelen op de schiethal, en nog eens 24 extra panelen op de kantine."

De tijdsinvestering voor de energietransformatie heeft de vereniging ongeveer een half jaar gekost. De kosten waren fors, in totaal hebben ze er zo'n 60.000 euro ingestoken. "Dat is veel geld, maar gelukkig konden we het grootste deel betalen met subsidies. Met een IAS (Investeringsubsidie Accommodaties Sportverenigingen) en een Bosa (Stimulering bouw en onderhoud sportaccommodaties) subsidie hebben we zo'n driekwart van de kosten gedekt.

Na een kleine rekensom kan Erik concluderen dat ze de kosten die ze nog wel hebben gemaakt binnen 5 jaar hebben terugverdiend. En dat was nog gebaseerd op de oude energieprijzen. Met de huidige prijzen zou dit zelfs maar 2,5 jaar zijn. "We zijn er heel blij mee!"

TWEE VERENIGINGEN, één clubhuis

In Voorburg delen Atletiekvereniging Sparta en Voorburg Cricket Club, beiden statutair in Den Haag gevestigd, hetzelfde complex met twee velden en één clubhuis. Dit hebben ze geregeld in een gezamenlijke beheerstichting. Karel Philipsen zit namens Voorburg Cricket Club in deze stichting.

"De primaire taak van de beheerstichting is het beheer van het clubhuis. We hebben samen één gemeenschappelijk gebouw, maar hierin hebben we allebei wel onze eigen kantine. Daarnaast maken we gedurende het seizoen wel eens gebruik van elkaars clubhuis. Bij grote toernooien bijvoorbeeld, dit stemmen we dan met elkaar af. Cricket is voornamelijk een zomersport, bij Sparta maken ze het hele jaar rond gebruik van de faciliteiten. De intensiteit en het gebruik van het clubhuis is per club en per seizoen anders, mede hierdoor werkt het goed."

"Natuurlijk maken we goede afspraken en op basis van het aantal leden en gebruik van de faciliteiten per seizoen hebben we een verdeelsleutel voor de kosten, en met name energie, gemaakt. Vanuit beide verenigingen zitten er twee bestuursleden in de beheerstichting. We hebben statuten, een meerjarenbeleidsplan en onderhoudsplannen opgesteld. Aan de hand van een jaaragenda komen we een aantal keer per jaar samen om te overleggen."

TEKST Anke Haadsma • BEELD Adviesraad voor Sport

RON JANSEN:

"DE VERENIGING IS EEN MOOI MIDDEL OM MET

ELKAAR TE
VERBINDEN"

Sinds 1997 kent Den Haag de Adviesraad voor Sport, een onafhankelijk orgaan met als doel het bevorderen van een optimaal sport- en recreatiebeleid binnen de gemeente Den Haag. Sinds 1 oktober 2022 is Ron Jansen de nieuwe voorzitter, hij volgt John van den Berg op die in totaal 8 jaar als voorzitter actief was.

WAT DOET DE ADVIESRAAD VOOR SPORT PRECIËS?

“De Adviesraad voor Sport is een orgaan dat gevraagd en ongevraagd advies geeft aan de wethouder sport en het college. Die adviezen hebben betrekking op allerlei onderwerpen gerelateerd aan sport in de breedste zin. Dus je hebt het dan over topsport, breedtesport, specifieke achterlopende doelgroepen, ongeorganiseerde sport en alles wat daartussen valt.”

“Gevraagd advies geven we bijvoorbeeld wanneer de wethouder ons vraagt om mee te denken over bepaalde thema's binnen de sport. Bij ongevraagd advies gaan we uit van wat wij signaleren vanuit de sport in Den Haag en ontwikkelingen in de stad.”

WIE IS DE ADVIESRAAD VOOR SPORT?

“De Adviesraad voor Sport bestaat uit een dagelijks bestuur en diverse leden, iedereen doet dit op vrijwillige basis. Als voor-

zitter ben ik onderdeel van het dagelijks bestuur, samen met drie andere leden. Daarnaast bestaat de Adviesraad uit 16 leden, zij zitten op persoonlijke titel in de raad en hebben allemaal verschillende invalshoeken. Zo ligt hun expertise onder andere in de zorg, het onderwijs, bedrijfsleven, communicatie en bijvoorbeeld topsport, maar allemaal hebben ze een relatie met de sport.”

“We komen zo'n zes à zeven keer per jaar bij elkaar voor een voltallig overleg met alle leden, eens per jaar schuift ook de wethouder bij dit overleg aan. Met het dagelijks bestuur hebben we iedere zes weken overleg. Daarnaast hou je natuurlijk contact met organisaties en sportverenigingen in Den Haag en behandel je verzoeken die binnenkomen.”

WAT HEBBEN VERENIGINGEN AAN DE ADVIESRAAD VOOR SPORT?

“Het is goed om te vermelden dat wij geen belangenbehartigers zijn voor verenigingen. Onze adviezen zijn strategisch en tactisch van aard. Dus we zitten niet in de operationele advisering voor een individuele vereniging, denk daarbij aan een vereniging die financiële tekorten heeft of hulp nodig heeft bij het vrijwilligersbeleid.”

"WIJ ZIJN GEEN BELANGEN-BEHARTIGERS VOOR VERENIGINGEN"

"WIJ VINDEN DAT VERENIGINGEN MEER MET ELKAAR MOETEN SAMENWERKEN, ELKAAR MOETEN OPZOEKEN EN VAN ELKAAR MOETEN LEREN"

“Wat wij daarin wel doen is advies geven over de gemeentelijke instrumenten bijvoorbeeld over vrijwilligersbeleid. We kijken dan of deze nog actueel zijn en toetsen dit bij de verenigingen.”

“Verenigingen zien ook bepaalde ontwikkelingen op zich afkomen, denk dan bijvoorbeeld aan de groei van de stad. Er komen meer woningen, dus meer inwoners. Dat heeft invloed op de verenigingen en sportclubs die in die uitbreidende wijken liggen. Wij denken dan mee over bijvoorbeeld de huisvesting van de mogelijke ledengroei en het ontwikkelen van sportfaciliteiten op gemeentelijk niveau.”

HOE DENKEN JULLIE OVER SAMENWERKINGEN?

“Samenwerken vinden wij ontzettend belangrijk. Enerzijds met de gemeente, anderzijds met de diverse verenigingen, sportclubs en overige sportaanbieders. De groei en de ontwikkeling van de Binckhorst is een mooi voorbeeld. Wij hebben recentelijk aandacht gevraagd bij de coalitiepartijen om de sport niet als sluitstuk te gebruiken bij de begrotingsonderhandelingen, maar prominenter op de agenda te zetten. In de ontwikkelingsplannen moet voldoende sportruimte en faciliteiten worden geborgd. Dit kan alleen gerealiseerd worden als er wordt samengewerkt door de betrokken belanghebbenden.”

HEB JE EEN TIP VOOR VERENIGINGEN OM MEER MET ELKAAR SAMEN TE WERKEN?

“Wij stellen iedere vier jaar een sportmanifest op, hiermee proberen wij de politiek op de middellange en lange termijn te beïnvloeden met bepaalde sportdoelstellingen. Nu hebben wij hier een mooi onderdeel rondom het thema samenwerken opgenomen: de sporthub (zie kader, red.). Wij vinden dat

verenigingen meer met elkaar moeten samenwerken, elkaar moeten opzoeken en van elkaar moeten leren. Dit bevordert de toekomstbestendigheid van verenigingen. Zie elkaar niet als concurrenten.”

“Het moet een doel van iedere vereniging zijn om het verenigingsleven in Den Haag te laten bestaan en voort te laten bestaan. Je ziet helaas steeds meer verenigingen wegvallen en minder mensen sporten. Terwijl de vereniging zo'n mooi middel is om met elkaar te verbinden, te leren en te netwerken.”

Kijk voor meer informatie over de Adviesraad voor Sport op adviesraadvoorsport.nl –

DE SPORHUB

In het sportmanifest 2022-2026, opgesteld door de Adviesraad voor Sport, geven ze het advies sportverenigingen te professionaliseren door het aanwijzen van 10 sporthubs in 2025. De Adviesraad heeft opgemerkt dat het onderscheid tussen grote bloeiende verenigingen en kleine stagnerende verenigingen in onze stad steeds groter wordt. In een zogenaamde sporthub stelt een sterke club de kennis en ervaring beschikbaar aan 6 tot 8 kleine sportverenigingen door proactief te faciliteren en te ondersteunen. De hubs worden ondersteund door professionals.

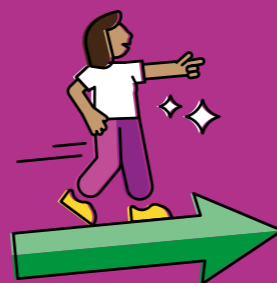

SUBSIDIE

W

ist je dat je als Haagse sportvereniging in aanmerking kunt komen voor een subsidie voor het verbeteren of verduurzamen van je accommodatie?

IAS-REGELING

Gemeente Den Haag ondersteunt Haagse sportverenigingen bij het verbeteren of verduurzamen van de accommodatie. Hiervoor is de subsidieregeling IAS beschikbaar: Investeringssubsidie Accommodaties Sportverenigingen.

JE KUNT SUBSIDIE AANVRAGEN VOOR:

- Het verbeteren of vervangen van de voorzieningen (zoals kleedkamers, velden en kantines).
- Het toevoegen van maatschappelijke functies aan de sportaccommodatie.
- Het treffen van energiebesparende maatregelen.
- Het verbeteren van de toegankelijkheid van de sportaccommodatie.

JE KUNT MAXIMAAL 45% TOT 60% VAN DE TOTALE KOSTEN TERUGKRIJGEN:

45% subsidie

- Het vervangen van een sportaccommodatie.
- Het bouwkundig beter geschikt maken van de sportaccommodatie voor multifunctioneel gebruik.
- Het verbeteren van de toegankelijkheid van de sportaccommodatie.

55% subsidie

- Het vervangen of verbeteren van kleedruimtes.

60% subsidie

- Het treffen van energiebesparende maatregelen.

STAPPENPLAN AANVRAGEN SUBSIDIE:

1. Een sportconsulent van gemeente Den Haag helpt je graag op weg en kan antwoord geven op je vragen. Plan daarom eerst een intakegesprek in of stel je vragen via ias@denhaag.nl.
2. Vul vervolgens het aanvraagformulier in op de website.
3. Lever de gevraagde documenten aan.
4. Als alle documenten verstuurd zijn, hoor je binnen 3 maanden of jouw sportvereniging de subsidie krijgt.

Wil je meer weten over deze regeling, scan de QR-code:

BOSA-REGELING

Naast de IAS-regeling kan je als sportvereniging ook aanspraak maken op de BOSA-regeling (*Stimulering bouw en onderhoud sportaccommodaties*) van de Rijksoverheid. Deze regeling is bedoeld voor amateursportorganisaties.

JE KUNT SUBSIDIE AANVRAGEN VOOR:

- Bouw- en onderhoudskosten voor sportaccommodaties.
- De aanschaf van sportmaterialen.
- Het treffen van energiebesparende maatregelen.

JE KUNT MAXIMAAL 20% TOT 30% VAN DE TOTALE KOSTEN TERUGKRIJGEN:

20% subsidie

- Bouw- en onderhoudskosten van de sportaccommodatie.
- Aanschaf sportmaterialen.

30% subsidie

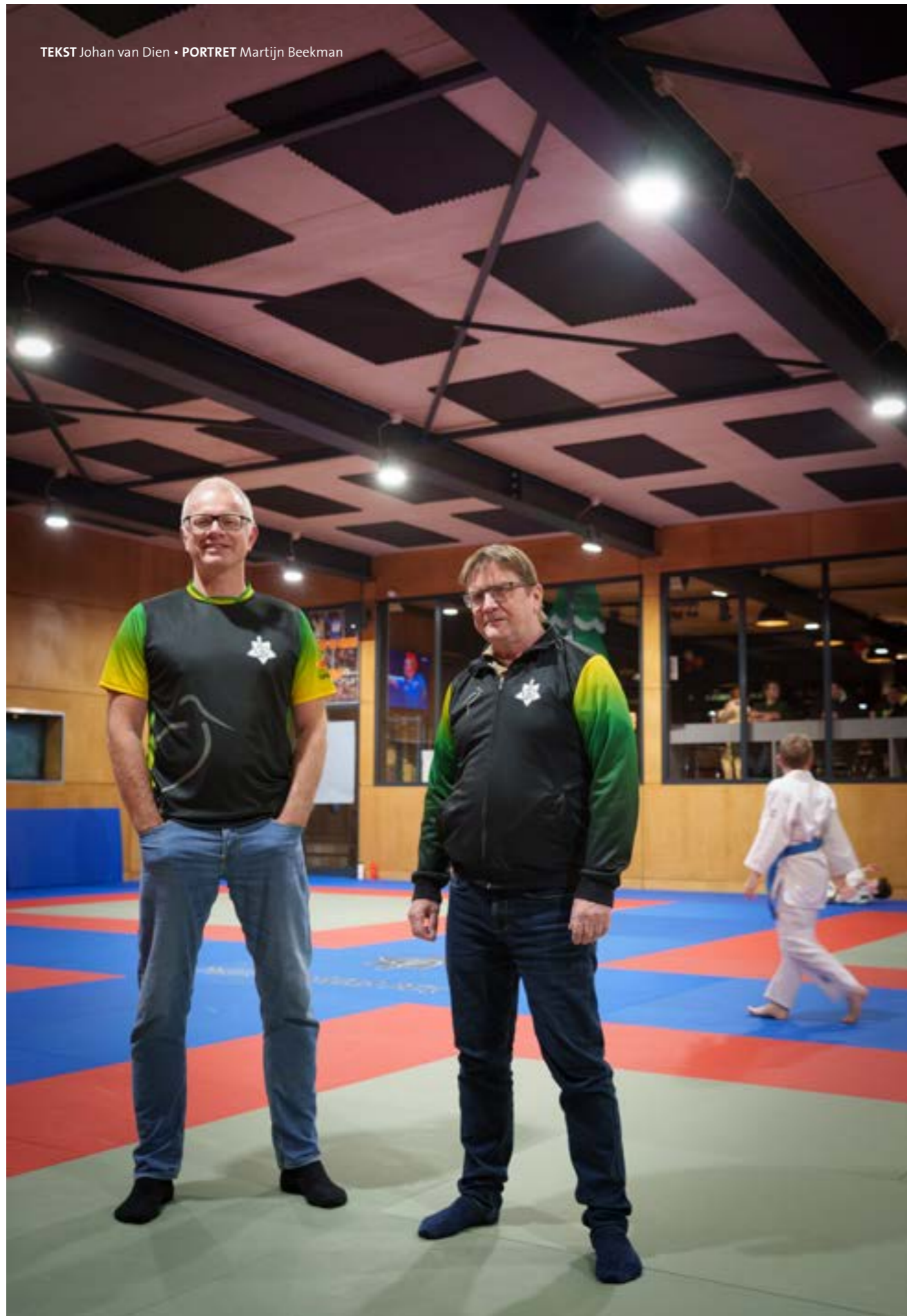
- Het treffen van energiebesparende maatregelen.

Wil je meer weten over deze regeling, scan de QR-code:

In sommige gevallen kan de totale subsidie (IAS + BOSA) oplopen tot 90%! De hoogste tijd dus om (verder) te verduurzamen, het kost je als vereniging slechts 10% van je totale kosten.

TEKST Johan van Dien • PORTRET Martijn Beekman

VERDUURZAMEN MET EEN HOOFDLETTER

**BUDOVERENIGING LU GIA JEN,
LIEVER TRENDSETTER DAN VOLGER**

- Het loont om veel tijd te steken in het plan van aanpak voor verduurzaming van je accommodatie.
- Het creëren van overzicht gaat je uiteindelijk veel tijd besparen.
- Neem contact op met een club die het traject al heeft doorlopen. Je hoeft het wiel niet opnieuw uit te vinden.

In het stadsdeel Escamp is Lu Gia Jen een speler van formaat. De budovereniging met als disciplines judo, karate, aikido, aerobics, jiu-jitsu, kobujutsu en pencak silat, telt zo'n 550 leden. Voor de binnensport hakken de hoge energieprijzen er natuurlijk extra in, maar bij Lu Gia Jen lukt het tot nu uitstekend om deze het hoofd te bieden. Hoe dit komt? De club is een trendsetter op het gebied van verduurzamen en plukt daar nu extra de vruchten van. Dit komt onder meer naar voren via een groen dak, zonnepanelen en driedubbelglas in de in 2018 opgeleverde nieuwe dojo.

GROEN DAK

Bestuursleden Daan Houwing en Fred Krijgsman zijn twee mannen die zich met hart en ziel inzetten voor de club in het verduurzamingsproces van Lu Gia Jen. Fred: "Ere wie ere toekomt, maar John Veldhuizen (een half jaar geleden overleden, red.) is de grote initiator." In 2018 zette de club bij de vernieuwing van de accommodatie aan de Baambruggestraat 8A, waardoor de club twee keer zoveel ruimte creëerde, een

forse stap. Daan: "We kunnen zeggen dat we door het groene dak, dat we in samenwerking met de gemeente hebben gerealiseerd, en led-verlichting op het gebied van stroomverbruik in de nieuwbouw 2018 CO2 neutraal zijn. Er is dankbaar gebruik gemaakt van de Haagse IAS-subsidie en de BOSA-subsidie vanuit het Rijk." Tevreden achterover leunen, doen ze bij Lu Gia Jen zeker niet. Sterker nog, de club is druk bezig om volledig van het gas af te gaan. Het plaatsen van zonnepanelen, waarbij je kunt douchen op zonne-energie, vormen een cruciaal onderdeel in de nieuwe plannen. Fred: "Helaas zit de tijd ons een beetje dwars. De urgentie bij de aannemers om een offerte te doen is er niet. Misschien moeten we als vereniging wat hoger in de boom zitten." Ondertussen gaat Lu Gia Jen wel door met kleine aanpassingen op het gebied van duurzaamheid. Zo beschikt de budovereniging ook over twee gymzalen die nog dateren uit de jaren '50 "Ijzeren kozijnen en enkel glas zijn natuurlijk echt niet meer van deze tijd", aldus Daan. Wel beschikken de daken inmiddels over zonnepanelen, een investering die via gemeentelijke subsidie is op te hoesten en door de kostenbesparing snel wordt terugverdiend.

"BESEF DAT ER VEEL BIJ KOMT KIJKEN ALS JE WILT VERDUURZAMEN"

BAAS IN EIGEN HUIS

Lu Gia Jen beschikt in tegenstelling tot heel veel andere clubs in de stad over een eigen accommodatie en dat geeft volgens Daan en Fred veel voordelen op het gebied van verduurzamen. Om zwarte cijfers te schrijven is het wel van groot belang om genoeg externe partijen, zoals scholen, te binden om ruimtes te huren. Zo zijn de opbrengsten vanuit de kantine ten opzichte van bijvoorbeeld voetbalclubs marginaal. Het geven van tips op het gebied van verduurzamen vinden de mannen wat lastig. "Stop er werk in om het juiste loket bij de gemeente te vinden en schakel een projectleider in om met je club mee te denken. En besef ook dat er veel komt kijken wanneer je wil verduurzamen." En ja, zelf hebben ze bij Lu Gia Jen zeker ook iets geleerd. Zo bleek het plaatsen van infraroodverwarming in de kleedkamers niet nodig. "Door de vloerverwarming in de kantine werd het al warm genoeg", aldus Daan.

REGEREN IS VOORUITZIEN

Voor een enorme stijging van de gasrekening hoeft Lu Gia Jen nog niet op korte termijn te vrezen, want het vaste contract loopt nog door in 2023. "Vandaar dat onze missie is om in 4e kwartaal over te gaan op zonnepanelen. Om ook de laatste grote stap te kunnen zetten om het gebied van verduurzamen zijn we wel afhankelijk van goedwillende aannemers", besluiten Daan en Fred. —

SAMENWERKEN? NEEM VOORAL CONTACT OP:

Budovereniging Lu Gia Jen
Baambruggestraat 8A
(070) 367 24 53
Lugiajen.nl

MAATSCHAPPELIJKE ROL VERENIGINGEN VOOR VLUCHTELINGEN

TEKST Anke Haadsma • BEELD Martijn Beekman en Valerie Kuypers

Den Haag huisvest zo'n 3.000 vluchtelingen uit Oekraïne (CBS). Mensen die hun thuisland ontvluchten voor oorlog, geweld en onderdrukking. Mensen die een nieuw thuis zoeken, daar hoort sport ook bij. De vereniging kan hier een grote maatschappelijke rol in spelen. Maar hoe pak je dat aan, en waar moet je aan denken bij het opnemen van vluchtelingen in je ledenbestand?

Roelant van Boheemen werkt al jaren met vluchtelingen op zijn tennisschool bij Tennisvereniging Breekpunt. "Bij ons is iedereen welkom, ik ben namelijk van mening dat je met sport veel kunt bereiken, ook op maatschappelijk vlak."

Die mening deelt Said Bettah van Bettah Boxing Gym (BBG): "Wij ontvangen iedereen hetzelfde. Bij ons kwam een aantal vluchtelingen binnengelopen die graag wilden boksen. Zij worden gewoon opgenomen in de groep, eentje gaat binnenkort zelfs haar eerste wedstrijd boksen."

VLUCHTELINGEN KOMEN BINNEN VIA GEMEENTE, SCHOLEN EN ORGANISATIES

Zwemvereniging MAR Invest in People, kent ook een grote groep vluchtelingen. Maryam Reddoub en Nirmala Ligtenberg runnen deze zwemvereniging samen. "In eerste instantie

kwam onze sportconsulent vanuit gemeente Den Haag met de vraag of wij zwemles aan Oekraïners konden geven. Wij hadden toen al ervaring met vluchtelingen, hierdoor werken we nu ook samen met het COA (Centraal Orgaan opvang asielzoekers). Na de gemeente kwam ook een bewonersvereniging uit Haagse Hout met de vraag of we nog plek hadden voor deze groep mensen."

Zo heeft MAR zelf nooit gezocht naar mogelijkheden om vluchtelingen aan te trekken, maar zijn ze altijd benaderd door organisaties. Maryam: "Nu komen vluchtelingen uit zichzelf ook bij ons, omdat ze weer van anderen hebben gehoord dat ze hier al zwemmen."

Waar de vluchtelingen bij de boksschool zo komen binnenlopen en bij de zwemvereniging veelal vanuit andere organisaties binnenkomen, zoekt Roelant ze zelf ook actief op. "We hebben contact met scholen in de buurt en via de gemeente kijken we of er vluchtelingen zijn die willen tennissen. Je moet het wel makkelijk maken en zoveel mogelijk drempels wegnemen, daarom laten we ze eerst gewoon lekker meespelen. De financiële kant lossen we later wel op."

INITIATIEVEN VOOR OEKRAÏNERS

De Nederlandse Tennisbond biedt Oekraïners ook een gratis lidmaatschap aan op tennisscholen en verenigingen. Meer sportbonden bieden dit aan voor Oekraïners. Daarnaast zien we ook gemeenten, sportorganisaties en sportclubs zelf die initiatieven hebben opgezet om vluchtelingen en statushouders aan het sporten te helpen.

- Sportverenigingen kunnen een grote maatschappelijke rol spelen bij het bieden van een nieuw thuis voor vluchtelingen.
- Het opnemen van vluchtelingen binnen je sportclub vraagt om aandacht en maatwerk.
- En zorgt voor hulp door en verbondenheid vanuit bestaande leden.

"BIJ ONS IS IEDEREEN WELKOM"

TAALBARRIÈRE

Naast het financiële aspect, waar je dus goed mee geholpen kunt worden, zijn er andere dingen waar je rekening mee moet houden wanneer vluchtelingen bij je komen sporten. "We hebben hier kinderen boksen die geen Engels spreken", vertelt Said. "Veel volwassen vluchtelingen kunnen vaak wel Engels, maar bij de jongere jongens en meiden hebben we hier meer moeite mee gehad. Je komt er met handen en voeten dan wel uit, maar als je iets uitlegt in een groep weet je dat niet iedereen het mee krijgt. Gelukkig kijken kinderen ook veel van elkaar af en doen ze elkaar na."

Maryam: "Van die taalbarrière hebben wij niet echt last. Het grote voordeel is dat je in het zwembad natuurlijk veel voor kunt doen. We zien ook dat de leden elkaar weer helpen met vertalen bijvoorbeeld."

Wat ook lastig is, zijn de trauma's die de vluchtelingen nog moeten verwerken. "Ik zag dat één van de meisjes op een gegeven moment wat afwezig was tijdens een training", geeft Said als voorbeeld. "Ik nam haar even apart, bleek haar thuisstad onlangs gebombardeerd te zijn. Dan ga je haar natuurlijk direct troosten. Zo moet je vluchtelingen gewoon wel wat extra aandacht geven."

MAATSCHAPPELIJKE ROL VAN DE VERENIGING

Precies daarin kan een vereniging een belangrijke rol spelen voor vluchtelingen. Zo kwam Anton uit Oekraïne op een dag bij Tennisvereniging Breekpunt binnengelopen, hij tenniste ook in zijn thuisland en wilde dat in Nederland graag weer oppakken. "Hij was nog niet zo lang in Nederland en had weinig spullen. Wij hebben hem geholpen aan sportkleding, een winterjas en een fiets. Inmiddels is hij ook trainer op de tennisschool en werkt hij zes dagen per week bij ons!"

Bij de zwemvereniging zien ze hetzelfde gebeuren. Maryam: "Ik merk op dat onze 'vaste' leden onder de indruk zijn van

de vluchtelingen. Ze vragen actief of ze kunnen helpen met bepaalde zaken buiten het zwembad."

Nirmala: "Ik vind het een hele leuke uitdaging om deze groepen les te geven, ze willen heel graag leren. Ik vind het ook belangrijk dat ze in een waterland als Nederland ook goed leren zwemmen. Daarnaast ben ik thuis ook gaan kijken of ik nog zwemkleding had voor de nieuwe leden die dit niet hadden."

Ook op de boksschool ziet Said dit soort connecties ontstaan. "We hadden twee vluchtelingen boksen die geen huisvesting en werk hadden. Jeroen, een Nederlandse jongen die bij ons traint en ook training geeft, werkt bij een uitzendbureau. Hij heeft voor hen beiden werk geregeld. Dat is toch wel de kracht van een vereniging." —

SAMENWERKEN? NEEM VOORAL CONTACT OP:

Tennisvereniging Breekpunt
Teijlerstraat 126
(070) 345 88 29
tvbreekpunt.nl

Bettah Boxing Gym
Fagelstraat 55 (ladies only) & Rubensstraat 41
06 85 15 76 63 & 06 24 56 60 36
bgg-boxing.nl

Zwemvereniging MAR Invest in People
Hobbemastraat 93
06 38 78 05 07

Bij Tennisvereniging Breekpunt geeft Anton training aan jeugdspelers. Anton is samen met zijn vader in april 2022 gevlucht vanuit Oekraïne. Zijn oom woont al 15 jaar in Nederland, dit was voor hen dus een logische keuze.

"Vlak nadat we in Nederland kwamen werd ik door mijn oom op deze tennisvereniging gewezen. In Oekraïne was ik ook tenniscoach en ik wilde zelf graag tennissen. Ik werd hier lid en heb niet zo lang geleden ook meegedaan aan een competitie. Ik merkte dat mijn niveau wat minder was geworden toen ik net weer begon, maar nu doe ik goed mee op mijn niveau."

"Roelant heeft me ook goed opgevangen. Niet alleen door mij als trainer op te leiden en me te helpen aan de juiste locaties om ZZP'er te worden. Hij heeft er ook voor gezorgd dat ik bijvoorbeeld een winterjas en vervoer had. Mijn vader heeft dankzij hem ook een fiets!"

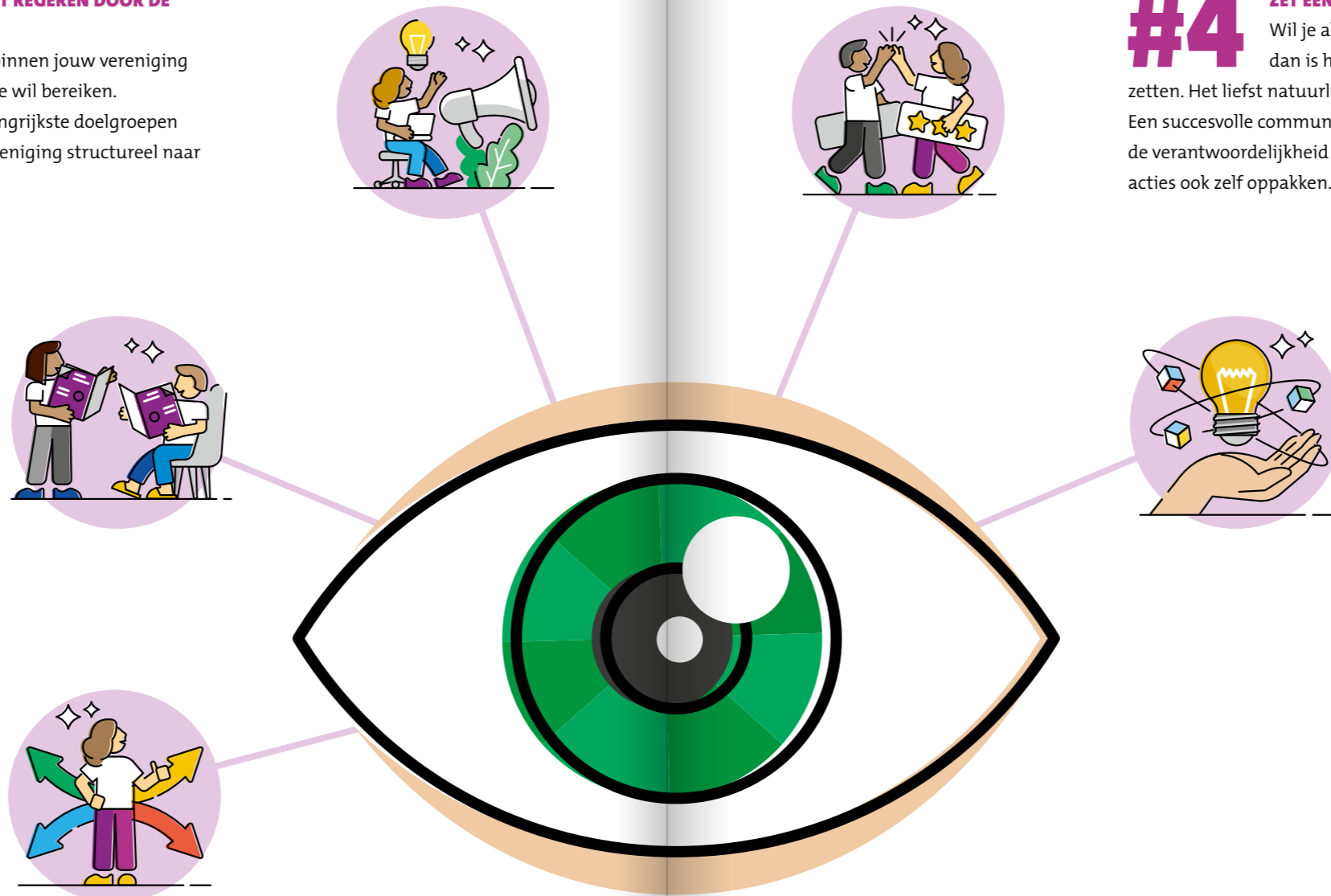
Deze pagina is tot stand gekomen met dank aan Martin van Berkel, eigenaar van Clubbereik en auteur van het 'Handboek Communicatie voor sportverenigingen'.

HOE VERGROOT JE ALS SPORTCLUB

#1 LAAT JE COMMUNICATIEACTIVITEITEN NIET REGEREN DOOR DE ACTUALITEIT
Om communicatie succesvol in te zetten binnen jouw vereniging is het noodzakelijk om te weten wat je met je communicatie wil bereiken. Het opstellen van doelstellingen en het bepalen van je belangrijkste doelgroepen vormt de eerste stap om de communicatie binnen jouw vereniging structureel naar een hoger niveau te tillen.

#2 HUISSTIJL
Een passende herkenbare huisstijl helpt de club op te vallen en de kernwaarden uit te dragen waarin de doelgroep zich kan herkennen.

#3 SELECTEER DE JUISTE COMMUNICATIEMIDDELEN
Nu je weet welke doelstellingen je hebt en welke doelgroepen je wilt bereiken is het belangrijk om te kijken welke communicatiemiddelen en -kanalen daar het beste op aansluiten. Bevinden jouw leden zich vooral op Facebook, zet daar dan fors op in. Wordt jullie nieuwsbrief juist heel goed gelezen, zorg dan dat deze de belangrijkste nieuwtjes over de vereniging bevat.

JOUW ZICHTBAARHEID?

#4 ZET EEN COMMUNICATIECOMMISSIE OP
Wil je als vereniging echt stappen zetten met de communicatie dan is het advies om een communicatiecommissie op te zetten. Het liefst natuurlijk met leden die kennis en ervaring hebben op dit vlak. Een succesvolle communicatiecommissie houdt de kanalen goed in de gaten, heeft de verantwoordelijkheid voor de verschillende middelen goed ingericht én kan acties ook zelf oppakken.

#5 WEES NAAST DEZE BASIS OOK CREATIEF
Dus maak een introductievideo, organiseer een fotowedstrijd of andere campagne, maak gebruik van handige apps of tools om je content in te delen en te plannen, kijk welke communicatiemiddelen er (gratis) beschikbaar zijn in de wijk, etc.

Meer weten over communicatie voor sportclubs of mogelijke ondersteuning op dit vlak voor jouw club? Neem dan contact op met bas.aukes@denhaag.nl.

Een dag uit **HET LEVEN** van...

Robert van Oosterom, jeugdvoorzitter cricketvereniging HBS Craeyenhout

TEKST Anke Haadsma • BEELD Martijn Beekman

Hij snapt goed hoe belangrijk vrijwilligers zijn voor een vereniging. Jarenlang speelde hij op hoog niveau cricket en is zelfs recordinternational op zijn club: Haagse voetbal-, cricket- en hockeyvereniging HBS Craeyenhout. In zijn actieve jaren als speler was hij al coach van diverse cricketteams, en nu zijn kinderen ook actief zijn op de club, vindt hij het niet meer dan logisch om er vrijwilligerswerk te doen. Robert van Oosterom is jeugdvoorzitter op de cricketvereniging, we vragen hem wat die functie nu precies inhoudt.

“Ik stuur de begeleiding van de jeugdteams aan. De jeugdcoaches moeten begeleid worden, de teamouders moeten hun taken kennen, de teamindelingen moeten gemaakt worden en het materiaal moet aanwezig en goed zijn”, geeft Robert een bondige beschrijving van zijn takenpakket.

Al pratend blijkt dat Robert voor veel zaken op de club verantwoordelijk is, of zich er in ieder geval mee bemoeit. Wat als hij wegvalt, kan iemand hem dan vervangen? “Dat is wel een punt waar we nu mee bezig zijn. Vanuit mijn historie als profes-

sioneel cricketer heb ik veel kennis en contacten. Ik vind het ook belangrijk om me in te zetten voor deze sport en de club, dus ik spring in waar nodig. We zijn nu wel draaiboeken aan het maken zodat anderen ook taken over kunnen nemen.” Dit doet hij samen met het bestuur, welke natuurlijk ook de nodige taken binnen de vereniging vervullen.

VERBONDEN MET HBS

Om zijn verhaal compleet te maken, gaan we terug naar 1974. Robert kwam als zesjarig jongetje voor het eerst bij HBS, hij ging voetballen. Zijn vriendjes van de voetbal speelden in de zomerperiode cricket, dus Robert ook. Op zijn twaalfde jaar kwam hij in de nationale jeugdteams terecht, nog steeds combineerde hij cricket met voetbal en speelde hij ook nog tennis.

Pas op zijn 25ste besloot hij met voetbal te stoppen, uit voorzorg voor eventuele blessures. Twaalf jaar en 128 internationale wedstrijden verder stopte Robert met zijn topsportcarrière.

“In 2003 verhuisde ik met mijn vrouw naar Helmond, waar ook onze zoon en dochter zijn geboren. Toen ik in 2013 weer naar Den Haag verhuisde, ben ik weer teruggekomen bij HBS. Hier ging mijn dochter hockeyen en mijn zoon voetballen. In de zomers begonnen ze ook met cricket. Ik werd direct gevraagd als leider en niet veel later werd ik voorzitter van de jeugd. Mijn dochter is net gestopt met hockey en zit inmiddels in de Oranje vrouwenselectie.”

In Den Haag zijn er in totaal vier cricketclubs, met hen heeft Robert regelmatig contact over regionale wedstrijden. “Komende week hebben we alweer een overleg voor het komende seizoen. We kijken dan gezamenlijk welke leeftijdscategorieën iedere club heeft en wanneer we die wedstrijden het beste kunnen plannen.” Dit zijn wedstrijden naast de reguliere competitie in de zomer. Voor die wedstrijden en trainingen zijn vrijwilligers nodig en net als bij veel verenigingen is het geen vanzelfsprekendheid dat ouders en spelers vrijwilligerswerk doen.

SPORTCOÖRDINATOR WSDH GEEFT DUWTJE IN DE RUG

“We hebben via WSDH een sportcoördinator gehad die ons heeft geholpen met het technische jeugd-beleid. Zo leiden we vanaf de U15 nu spelers op tot coach, zodat zij de jeugdteams kunnen coachen. Hoewel het alsnog lastig blijft om spelers te vinden die dit willen. Ons seizoen vindt natuurlijk midden in de zomer plaats. Als coach ontvang je wel een kleine vergoeding, maar iemand van die leeftijd kan ook op het strand gaan werken in de zomer, daar verdien je natuurlijk veel meer.”

Om de spelers te motiveren is er nu een compleet opleidingsprogramma opgezet. Hier zijn meerdere levels tot coach verwerkt. Wie het hele programma doorloopt kan soms ook via de Nationale Cricketbond als coach aan de slag. “Dat is natuurlijk een mooie beloning voor een coach.”

JE MOET ALTIJD ACHTER ZE AANZITTEN

Naast coaches zijn er voor de wedstrijden ook *umpires* (hoofdscheidsrechters, red.) nodig en moet de buitenbar worden bemand. “De Cricketbond stimuleert tegenwoordig om meer umpires te leveren voor wedstrijden. Daarvoor kijken we nu of we oud-spelers hiervoor in kunnen zetten. En het bemannen van de bar blijft ook altijd wel een dingetje. Je moet hier toch altijd achteraan zitten.”

Robert zet zich graag in voor zijn vereniging, uit liefde voor de sport, voor zijn kinderen en voor de club waar hij al sinds zijn zesde jaar rondloopt. Voor hem is het logisch op deze manier iets terug te doen. Hij hoopt andere cricketspelers ook te inspireren zich in te zetten voor de club en voor de sport in Nederland. —

TEKST Johan van Dien • PORTRET Martijn Beekman • VERVOLGBEELD Ruud Mulder Fotografie

- Een dikke bankrekening is géén voorwaarde om te verduurzamen.
- Verduurzaam in stappen in plaats van alles op hetzelfde moment.

WIK, KAMPIOEN VERDUURZAMEN

CLUBGEBOUW VOLLEDIG VAN HET GAS AF

Op sportief gebied neemt WIK een bescheiden positie in het Haagse amateurvoetbal in. De oude familieclub, de historie gaat terug tot 1919, zet zichzelf wel op een hele andere manier in de schijnwerper. Willen is Kunnen (WIK), met als thuisbasis het Zuiderpark, mag zich op het gebied van duurzaamheid in voetbaltermen een doelpuntenmachine noemen. Het clubgebouw is sinds medio oktober 2022 volledig gasvrij. En daar hoef je, als je alles goed uitzoekt, helemaal geen dikke bankrekening voor te hebben.

GASVRIJ CLUBGEBOUW

De grote man achter het verduurzamen van de club is penningmeester Leo Toet. Hij doet dit zonder zichzelf op de borst te kloppen. Leo (65) en WIK zijn eigenlijk al vanaf zijn geboorte aan elkaar verbonden. Verduurzamen staat al een paar jaar met rode letters in de agenda van de club en dat heeft geleid tot tastbare resultaten. WIK is daar met recht trots op en deelt opgedane kennis graag met anderen. Een volledig gasvrij clubgebouw, zonder dat je in een extra warme jas hoeft te lopen. Bij WIK hebben ze het voor elkaar. Hoe ze dat doen? Infrarood verwarming is het antwoord. “We hebben ons gebouw verdeeld in zes zones. Drie in de kantine, in de keuken, de commissie- en de bestuurskamer. Je kunt deze verwarming helemaal op maat instellen. Wanneer de kantine vol zit, zet je ze alle drie de zones aan, maar je kunt dus ook kiezen voor één. En dat allemaal met eenvoudige app, waarmee je ook de temperatuur kunt instellen.” Door te koken op stroom en een elektrische boiler voor warm water is het WIK gelukt om in het clubgebouw volledig van het gas te zijn met als resultaat prachtige cijfers. “Ten opzichte van dezelfde periode in 2019 - half oktober tot 1 december - zijn de uitgaven in 2022 € 1.200,- lager”, aldus Leo.

**"TEN OPZICHTE
VAN DEZELFDE
PERIODE IN 2019
ZIJN DE UITGAVEN
€ 1.200,- LAGER"**

DE GROENE CLUB

Voor het begin van het verduurzamingstraject van WIK moeten we terug naar eind 2018. Het begon met een inventarisatie door De Groene Club, opgericht door de KNVB, met als doel om sportverenigingen via een gericht stappenplan te verduurzamen. Het begon bescheiden door in het uit 1970 stammende clubgebouw kleine aanpassingen te doen op onder meer het gebied van isolatie van het dak en controle van voegwerk van de kleedkamers. Daarna volgde led-verlichting en sinds september 2021 liggen er 142 zonnepanelen op het dak van de kantine en de kleedkamers. De kosten hoeft WIK maar voor een klein percentage zelf op te hoesten. Via BOSA, subsidieregeling Stimulering bouw en onderhoud sportaccommodaties en IAS (Investeringssubsidie Accommodaties Sportverenigingen) zijn er forse gelden beschikbaar in dit kader. Leo: “Voor de zonnepanelen kwamen de totale kosten op € 56.000,-, waarvan € 13.000,- voor eigen rekening. Onze besparing is € 4.500,- per jaar.” Een simpel rekensommetje leert dus dat je het na drie jaar al hebt terugverdiend. “Voor het toekennen van de subsidie is het wel van belang dat de leden tijdens de algemene ledenvergadering akkoord gaan met de plannen”, aldus Leo.

PLANNEN

Wie denkt dat ze bij WIK nu voorlopig klaar zijn met verduurzamen, heeft het mis. Een nieuwe ambitie stap staat al gepland. Zo wil de club ook in de kleedkamers van het gas af en wel op 1 april 2023 en nee, dat is geen grap. De combinatie van een CO2 warmtepomp, twee boilers voor warm water en zonnepanelen moeten dit mogelijk maken. WIK is dan volledig van het gas af. Daarnaast kunnen de zonnepanelen volgens Leo nog veel beter benut worden. —

SAMENWERKEN? NEEM VOORAL CONTACT OP:

Voetbalvereniging WIK
Meester P. Droogleever Fortuynweg 16-18
(070) 388 74 28
dewikker.nl

APETROTS BMT

SCOORT MET MEIDENVOETBAL

Een voetbalclub met de aantrekking van een magneet. Dat kun je van BMT zeker zeggen. Wanneer je over het complex aan de Melis Stokelaan loopt, valt direct op dat er steeds meer meiden actief zijn op de velden. “We hebben nu een groep van ruim tachtig meisjes die zijn verdeeld over zes teams. Dat is twintig procent van het totaal aantal jeugdleden en daar zijn we als club natuurlijk apetrots op,” vertellen jeugdvoorzitter Serap Demir en penningmeester Dilek Celtik.

- Kijk als club naar ouders (met of zonder 'verstand van') als potentiële trainers.
- Onderzoek welke maatschappelijke potentie jouw club/wijk heeft, zodat je daarop kan inspelen.

HOE HET BEGON?

Demir: "Vorig seizoen werd mijn man in zijn functie van vicevoorzitter door verschillende ouders met dochters benaderd met het verzoek om een meisjesteam op te richten. Zelf hebben wij ook drie dochters en we vonden dit een leuk idee. Het bleek een voltreffer. Een promotietour in de wijk Escamp en vooral de enthousiaste verhalen van de meiden zelf zorgden ervoor dat het aan de poort bij BMT steeds drukker werd.

BETROKKENHEID

"Het is indrukwekkend om op onze trainingsdagen te zien hoe groot wij zijn geworden met meidenvoetbal en de betrokkenheid van ouders die het met zich heeft meegebracht. Bij de wedstrijden en trainingen staan veel ouders langs de lijn. Erg leuk om te zien en vaak bieden ze ook aan om een handje te helpen bijvoorbeeld bij het uitzetten van de velden, het opruimen van materialen, het assisteren van trainers (indien nodig) of als scheidsrechter. Dat vinden we erg waardevol", gaat Celtik verder. Demir geeft zelf ook training. "Ik was eerst wat sceptisch omdat ik niet veel verstand heb van voetbal. Na een aantal trainingen was ik echter verkocht. Het geeft mij zo veel energie om de kinderen training te geven. Het is altijd erg gezellig en daarbij is het mooi meegenomen dat we een sport uitoefenen in de buitenlucht."

AMBITIE

Volgens Demir en Celtik zit Biedt Moedig Tegenstand (BMT) met zes meidenteams qua aantal zeker nog niet aan het plafond. Maar voor extra leden (er is zelfs een wachtlijst, red.) zijn wel meer trainers nodig en dient ook in het kader te

"IK WAS EERST WAT SCEPTISCH OMDAT IK NIET VEEL VERSTAND HEB VAN VOETBAL"

worden geïnvesteerd. "We willen onze groep meiden kwalitatief de beste trainingen aanbieden. Om dit te realiseren hebben onze vrijwilligers extra trainingen nodig. We zijn druk bezig om te bedenken hoe we dit als club kunnen faciliteren."

STERKE MAATSCHAPPELIJKE SPELER IN DE WIJK

Voetbal is zeker niet de enige bindende factor in de wijk waar ze zich bij BMT met veel enthousiasme voor inzetten. De club is uitgegroeid tot een sterke, sociale maatschappelijk speler in de wijk die in dit kader warme banden onderhoudt met diverse afdelingen van de gemeente en andere instanties. Celtik: "Binnenkort wordt er bijvoorbeeld fietsles gegeven op ons terrein door Bewegen Werkt. We gaan ook proberen met de gemeente de ouderen in de wijk te activeren om in beweging te komen door onze fitnessruimte aan te bieden. Ze hebben dan op loopafstand van hun woning de optie om aan hun conditie en gezondheid te werken. Wij staan open voor alle aanvragen vanuit de gemeente. Zo kunnen wij als BMT ook de mensen in de wijk zoveel mogelijk helpen, maar dat lukt natuurlijk alleen door een goede samenwerking. We zijn veel meer dan alleen een voetbalclub." —

SAMENWERKEN? NEEM VOORAL CONTACT OP:

Voetbalvereniging BMT
Melis Stokelaan 1750
(070) 366 21 67
bmtvv.nl

TEKST Anke Haadsma • BEELD Martijn Beekman

QUICK STEPS WIL CULTURELE VERSCHILLEN OP DE CLUB VERKLEINEN

EEN VERENIGING IN EEN
MULTICULTURELE SAMENLEVING

- Breng de verschillende culturen op jouw club in kaart en kijk daarna hoe je hen het beste kan betrekken bij het clubleven.
- Ga in gesprek met je verenigingsondersteuner om specifiek voor jouw club de binding tussen de jeugd en senioren te versterken.

We leven in een multiculturele samenleving, dit zien we terug bij veel verenigingen. Het bekende Nederlandse clubleven komt hierdoor in het gedrang. Veel verenigingen hebben moeite om sporters vanuit diverse culturen aan zich te binden.

Zaterdagochtend, de voetbal dag begint bij Quick Steps. De jeugd, allemaal vanuit diverse culturen, maakt zich klaar voor de wedstrijden. Ouders rijden af en aan om de kinderen af te leveren in hun voetbaltenue. Klaar voor hun wedstrijd. Nadat het laatste fluitsignaal wordt gegeven vertrekken ze weer. Dat is het moment dat de senioren aankomen, het geeft direct een heel ander beeld van de club, dit zijn voornamelijk spelers zonder migratieachtergrond.

Penningmeester Marcel Seffelaar ziet het graag anders. "In de jeugd hebben we nu vooral kinderen uit verschillende culturen voetballen. Dat is vrij logisch, we bevinden ons midden in een wijk met gezinnen vanuit allerlei achtergronden. Alleen zie je dit in de senioren niet terug, hier is zo'n 90% echt wel wit."

(Mede)voorzitter Demis Donders vult hem aan. "In de senioren willen we die mix ook graag terugzien. Maar vanuit de jeugd hebben we weinig doorstroming naar de senioren. Niet zo gek, in onze selectieteams zien ook zij vooral 'witte' spelers, daarin voelen de kinderen uit onze multiculturele wijk zich niet thuis. Dus gaan ze naar een andere club waar hun vrienden ook voetballen."

UITDAGING IN BEHOUDEN EN BETREKKEN VAN SPELERS

Het aantrekken van jeugdspelers met verschillende achtergronden gaat dus wel goed bij Quick Steps, alleen het behouden van deze spelers is nog een uitdaging. Naast de missende aansluiting met de senioren, ziet het bestuur nog een probleem. "We merken dat de jeugdspelers zich weinig betrokken voelen bij de club. En dat begint al bij de ouders. Ze leveren hun kind op zaterdagochtend soms letterlijk bij het

hek af, ze komen vaak niet eens kijken bij de wedstrijd. Laat staan dat een ouder een vrijwilligerstaak op zich neemt."

"HET PROBLEEM IS DAT EEN GROOT DEEL VAN DE JEUGD-SPELERS UIT EEN HARDERE CULTUUR KOMT"

Tarra Boekhoudt, jeugdtrainer en oud-selectiespeler bij Quick Steps, is van Antilliaanse afkomst. "Ik ben zelf echt opgegroeid met het Haagse clubleven, dus ik snap hoe het werkt. Maar het probleem is dat een groot deel van de jeugdspelers uit een hardere cultuur komt. Vanuit de ouders is er veel druk om te presteren op academisch niveau. Zij maken vaak ook de keuzes voor hun kinderen en denken hierbij alleen aan wat zij willen."

In deze hardere culturen is voetbal meer een bijzaak. Dat zo'n teamsport bijdraagt aan de ontwikkeling van een kind, dat zien deze ouders niet in. Dit resulteert er ook in dat ze veel meer naar het individu, hun eigen kind, kijken in plaats

van naar het team. Tarra: "Ik heb echt wel eens discussies met ouders waarom ik hun kind wissel. 'Hij moet tenslotte bewegen!' Dat zo'n wissel op dat moment even beter is voor het teamspel, of gewoon eerlijker omdat iedereen nu eenmaal moet wisselen, dat zien ze niet. We hebben ouders echt wel eens weg moeten sturen door zo'n discussie."

VERSCHILLEN IN CULTUUR OP DE CLUB

De culturele verschillen veroorzaken zo langs de velden al problemen. Dit werkt ook verder door binnen de club. Demis: "Ik ben het echt gewend om een hele zaterdag op de voetbal rond te lopen, vanuit mijn jeugd als speler, maar nu ook als ouder. Dat zijn deze ouders niet gewend, en daar moeten we mee omgaan. We zijn hiervoor ook in gesprek met een verenigingsondersteuner vanuit de gemeente en de Rabobank, met hem gaan we kijken hoe we in de tweede seizoenshelft de binding met de ouders en hun kinderen meer kunnen aangaan."

Tarra: "We hadden iedere zaterdag een 'pupil van de week' die dan de aftrap bij het eerste mocht doen. Daardoor bleef de jeugd wel even hangen om hun teamgenootje te zien. Dat is al een manier om de jeugd meer te betrekken bij de senioren. En ik speelde op een gegeven moment bij de veteranen, dan kwam het team dat ik trainde ook nog wel eens kijken bij hun trainer."

Het zijn beide mooie manieren om de jeugd meer te betrekken, maar dan is het wel zaak dat je die trainers in huis

hebt. De ouders beseffen vaak niet dat het voor trainers ook vrijwilligerswerk is, en dat ze die handschoenen misschien zelf ook kunnen oppakken. "Er wordt nu heel makkelijk gezegd, 'dat kan ik niet!'"

HULP VAN BUITENAF

Marcel: "Daarom willen we onze trainers en coördinatoren van de teams meer begeleiden in hun rol. Hiervoor is er via de KNVB iemand ingezet die voor deze begeleiding kan zorgen. Ook helpt deze persoon ons met het vrijwilligersbeleid. Daarnaast is er dus de verenigingsondersteuner die ons op bestuurlijk niveau helpt hoe we effectiever kunnen besturen."

Al pratend komen de ideeën om ouders en hun kinderen meer te betrekken al op tafel. Van familiedagen en een multiculturele dag tot gesprekken met de ouders. Quick Steps mag nu dan nog wel worden gezien als een Hollandse vereniging in een multiculturele wijk, ze willen graag dat iedereen zich bij hen thuis voelt. —

SAMENWERKEN? NEEM VOORAL CONTACT OP:

Voetbalvereniging Quick Steps
Nijkerklaan 7a
(070) 363 50 50
quicksteps.nl

VERDUURZAMEN doe je zo!

Benieuwd hoe je binnen jouw vereniging (nog meer) kan verduurzamen? We hebben wat handige tips voor je op een rijtje gezet:

KANTINE:

- Kijk kritisch naar het gebruik van de koelapparatuur. Zijn ze echt allemaal nodig?
- Goed onderhouden koelinstallaties verbruiken minder energie.
- Plaats ledverlichting in alle binnenruimten.
- Laat de warmte niet ontsnappen uit je kantine! Denk bijvoorbeeld aan het plaatsen van deurdrangers.
- Plaats een tijdklok op de verwarming en ventilatie om deze tijdig uit te schakelen.
- Zorg ervoor dat verouderde koelapparatuur tijdig vervangen wordt, het advies is om deze sowieso te vervangen als ze ouder zijn dan 15 jaar.

KLEEDKAMERS:

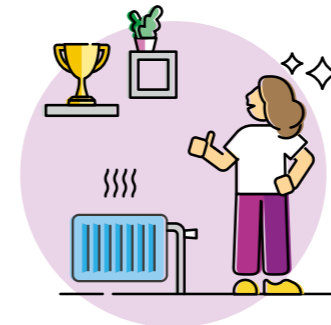
- Bekijk of de verwarmingsketel op het juiste moment warmte produceert!
- Ga in gesprek met de installateur of de ruimtes in de sportaccommodatie per stuk verwarmd kunnen worden.
- Probeer het aantal kleedkamers dat gebruikt wordt te beperken en verwarm alleen die ruimtes die echt nodig zijn.
- Zet tijdschakelaars op de douches.
- Plaats bewegingssensoren in wc's en douches, zodat het licht automatisch uitgaat.

Dit lijstje is tot stand gekomen in samenwerking met De Groene Club.

DE GROENE CLUB.

*We zijn jong, gek van sport én gek op een gezonde planeet. Wij geloven dat sportverenigingen met hun zorg voor het milieu ook zorg kunnen dragen voor een gezonde clubkas. Bovendien zijn we ervan overtuigd dat sport, een gezonde sportvereniging en een gezonde planeet hand in hand gaan. Ben je betrokken bij een sportvereniging/accommodatie en willen jullie de duurzaamheid hiervan verlengen. Dan ben je bij ons aan het juiste adres! Door onze samenwerking met NOC*NSF kunnen wij je kosteloos en vrijblijvend meer inzicht geven in het verduurzamen van de vereniging/accommodatie. De verduurzaming resulteert vaak in een gezondere clubkas op den duur, want je gaat hierdoor flink besparen op de energiekosten.*

Je kan je aanmelden via meedoen@degroeneclub.nl of bellen naar 085-1304389.

VERWARMING:

- Zorg ervoor dat de verwarmingsinstallatie goed ingeregeld is.
- Zet de verwarming een uur voor sluitingstijd alvast een graadje lager.
- Zet de thermostaat laag als je de kantine verlaat en zorg ervoor dat niet iedereen bij de thermostaat kan.
- Zet de thermostaat op vorstvrij als de ruimtes een langere tijd niet worden gebruikt.
- Plaats meubilair niet tegen de verwarming, dat houdt de warmte namelijk tegen.
- Bekijk of de verwarmingsketel op het juiste moment warmte produceert.
- Plaats radiator ventilatoren onder de radiators. Hierdoor komt de ruimte sneller op temperatuur en kan de temperatuur weer een graadje omlaag.

VELD:

- Verlicht alleen de gedeelten van de velden die op dat moment in gebruik zijn.
- Heeft jullie (LED)verlichting een dimfunctie? Gebruik die dan tijdens trainingen.
- Maak vooral gebruik van de velden die LED verlichting hebben. Pas zo nodig het trainingsschema aan.

DE SPORTTAFEL, DE VERBINDENDE FACTOR TUSSEN CLUBS

- De Sporttafel fungeert als platform voor Haagse sportclubs en heeft als belangrijkste doel om sportclubs meer te laten samenwerken.
- De Sporttafel organiseert regelmatig bijeenkomsten om sportclubs kennis en ervaringen te laten delen.
- Het Maatjesproject is hier een mooi voorbeeld van. Clubs die over een bepaald onderwerp willen sparren kunnen zich melden en worden gekoppeld aan een vereniging met ervaring op dit vlak.

De vitaliteit van en de onderlinge verbondenheid tussen sportverenigingen versterken. Dat is de missie waar De Sporttafel regio Haaglanden voor staat. Het platform voor sportclubs in de regio Den Haag geeft dit vorm door themabijeenkomsten te organiseren waar ervaringen en kennis delen centraal staan. "Ons doel is om sportclubs meer te laten samenwerken. We geloven erin dat je door het bundelen van kennis en ervaring sneller gemeenschappelijke doelstellingen bereikt", aldus Margit Velds van De Sporttafel.

De Sporttafel wordt ondersteund door diverse partners en aangestuurd door een stichtingsbestuur. De elf vitale sportclubs die in 2016 bij de oprichting betrokken waren, vormen samen met de Rabobank en gemeente Den Haag nog steeds de basis. Zij komen om de acht weken bij elkaar voor een ontbijtsessie om ervaringen en kennis te delen en elkaar te inspireren. Quick, HVV, Blauw Zwart, HVV Laakkwartier, Voorschoten'97, HDM, HC Cartouche, MHCZ, HC Forescate, HC Ypenburg en HAAG Atletiek willen de voordelen van samenwerken ook graag delen met alle andere sportverenigingen in de regio. Met dit doel organiseert De Sporttafel tweemaal per jaar een bijeenkomst met als thema bijvoorbeeld vrijwilligersbeleid, verduurzaming en ledenwerving. Vaak wordt die gekoppeld aan een groot, sportief evenement in de stad.

MAATJESPROJECTEN

Een mooi en aansprekend voorbeeld van samenwerking is het Maatjesproject dat eind 2020 van start is gegaan. "Clubs die graag op een bepaald onderwerp willen sparren kunnen zich melden bij De Sporttafel. Wij koppelen deze club dan aan één

van onze partners." Inmiddels heeft De Sporttafel een aantal van dit soort ontmoetingen georganiseerd en de clubs waren enthousiast over de resultaten. Zo gaven HVV en Quick een korte presentatie over hun vrijwilligersbeleid bij voetbalbalcollega's HSMH en SVH. In een ander project deelden Quick en Haag Atletiek met korfbalvereniging Dunas hun ervaringen op het gebied van het realiseren van een nieuwe accommodatie/clubhuis. "Het is voor De Sporttafel prachtig om zulke initiatieven te ondersteunen, het geeft veel positieve energie en scheelt de betrokken clubs een hoop tijd omdat zij niet opnieuw het wiel hoeven uit te vinden", aldus Velds.

TOEKOMST

In Voorschoten is op initiatief van HC Forescate (hockey) en Voorschoten'97 (voetbal) zelfs een lokale Sporttafel gestart. Velds ziet in Den Haag zeker ook mogelijkheden om het aantal Sporttafels uit te breiden naar de stadsdelen. Wat is immers nu mooier om als sportclubs gezamenlijk bij te dragen aan een stad met vitale inwoners die zich met elkaar verbonden voelen? De Sporttafel staat klaar voor iedere sportclub om de helpende hand te bieden. Wil je ook op de hoogte gehouden worden van de bijeenkomsten en de ontwikkelingen bij De Sporttafel? Meld je aan via de link op www.desporttafel.nl. -

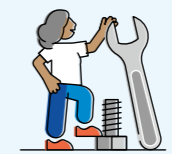
"HET GEEFT VEEL POSITIEVE ENERGIE EN SCHELT DE BETROKKEN CLUBS EEN HOOP TIJD OMDAT ZIJ NIET OPNIEUW HET WIEL HOEVEN UIT TE VINDEN"

Extra ondersteuning voor jouw sportclub

Team Verenigingsondersteuning biedt gratis:

Workshops

Onderhouds-service

Handboeken

Netwerkbijeenkomsten

En natuurlijk persoonlijk contact met een sportconsulent uit het stadsdeel van jouw club.

Op de thema's:

- Vrijwilligers
- Financiën
- Leden
- Beleid & visie
- Open Club
- Accommodaties
- Positieve sportcultuur
- Pedagogisch sportklimaat
- Seksueel grensoverschrijdend gedrag
- Respect en inclusie
- Communicatie
- Goed bestuur

Kijk voor al het aanbod op gogo.denhaag.nl/ondersteuning

BEELD Frank Jansen

DE SPORTCONSULENTEN ZIJN ER VOOR **JE CLUB!**

Sportconsulenten leveren maatwerk met adviesgesprekken, opleidingen, cursussen of helpen met het inschakelen van professionals. Het team heeft een eigen nieuwsbrief. Meld je via jouw sportconsulent aan voor de Verenigingsondersteuning Nieuwsbrief en ontvang maandelijks belangrijk nieuws voor Haagse sportverenigingen per mail.

Je kunt als Haagse sportvereniging bij de sportconsulent terecht voor deskundig advies en hulp. Het soort hulp of advies verschilt per situatie. De ene keer is een adviesgesprek over een bepaald onderwerp nodig. De andere keer een cursus. Het kan ook zijn dat er tijdelijk een projectmanager moet komen om de club een stap verder te helpen. Doel van de hulp is het creëren van een vitale sportvereniging.

Een vereniging die nu én in de toekomst in staat is sport aan te bieden voor de bestaande en potentiële leden. Daar staan we voor en willen we jouw club graag bij helpen.

De doelgroep-consulenten van de gemeente Den Haag hebben als doel om de sport- en beweegdeelname van drie specifieke doelgroepen in Den Haag te stimuleren. De consulenten hebben een uitgebreid netwerk en hebben veel kennis en ervaring over hun doelgroep en passende beweegactiviteiten of -interventies. Maak als vereniging gebruik van deze kennis en benader de consulent als je met de betreffende doelgroep aan de slag wilt of advies of hulp nodig hebt.

DOELGROEP CONSULENTEN

- Hagenaars met een beperking: Maartje Maarleveld, maartje.maarleveld@denhaag.nl
- Senioren: Casy el Bouhnani, casy.elbouhnani@denhaag.nl
- Volwassenen met eventuele gezondheidsachterstanden: Alicia Ferrageau de Saint Amand, alicia.ferrageau@denhaag.nl

JOUW SPORTCONSULENT MET CONTACTGEGEVENS

PJOTR BEHRTEL

Centrum (Groente- & Fruitmarkt,
Schilderswijk en Transvaal)
pjotr.behrtel@denhaag.nl

LIZETTE HANSELAAR

Centrum (Stationsbuurt,
Rivierenbuurt, Oude Centrum,
Kortebos, Zeeheldenkwartier en
Archipel-Willemspark)
lizette.hanselaar@denhaag.nl

BAS AUKES

Escamp (Moerwijk, Zuiderpark,
Morgenstond, Rustenburg en
Oostbroek, Leyenburg)
bas.aukes@denhaag.nl

FEMKE SCHRAUWEN

Escamp (Wateringse Veld, Bouwlust en
Vrederust)
femke.schrauwen@denhaag.nl

JASPER KOK

Haagse Hout
jasper.kok@denhaag.nl

DORINE NEFKENS

Laak
dorinenefkens@denhaag.nl

LARS SMIT

Leidschenveen-Ypenburg
lars.smit@denhaag.nl

ELSKE IDZENGA

Loosduinen
elske.idzenga@denhaag.nl

DOUWE PELLE

Segbroek
douwe.pelle@denhaag.nl

NOUR ISMAIL

Scheveningen
nour.ismail@denhaag.nl

MAARTJE MAARVELD

Hagenaars met een beperking
maartje.maarleveld@denhaag.nl

CASY EL BOUHNANI

Senioren
casy.elbouhnani@denhaag.nl

ALICIA FERRAGEAU DE SAINT AMAND

Volwassenen met eventuele
gezondheidsachterstanden
alicia.ferrageau@denhaag.nl

"VERGEET NIET OM JE VRIJWILLIGERS REGELMATIG IN HET ZONNETJE TE ZETTEN"

Colofon

Samen voor de Haagse sport

Dit is een uitgave van
Gemeente Den Haag

Samen voor de Haagse sport is een magazine over samenwerking, duurzaamheid en vrijwilligers in de Haagse sport. Drie thema's die een belangrijke rol spelen voor Haagse sportaanbieders. Het magazine is bedoeld om inspiratie te bieden voor en door Haagse sportaanbieders. Om van elkaar te leren en de samenwerking met elkaar op te zoeken. *Samen voor de Haagse sport* is een eenmalige uitgave vanuit gemeente Den Haag. *Samen voor de Haagse sport* is tot stand gekomen door de medewerking van vele Haagse sportaanbieders.

Vormgeving en productie

Dienst Bedrijfsvoering
Multimedia

Fotografie

Martijn Beekman, Valerie Kuypers en Frank Jansen

Redactie

Johan van Dien en Anke Haadsma

Coördinatie en eindredactie

Marlies van der Kolk en Barbara van Rest
Haagse Schatten

Productie en verspreiding

Eén van de belangrijkste thema's in dit magazine is duurzaamheid. Het magazine is daarom gedrukt op houtvrij Silk mc. Om overproductie te voorkomen ontvangt iedere Haagse sportaanbieder twee exemplaren. Extra exemplaren zijn alleen op aanvraag beschikbaar via de sportconsulent. Er is bewust gekozen voor duurzame verspreiding.

Oplage

1000

Februari 2023

